

BADANIE LOSÓW ZAWODOWYCH
ABSOLWENTÓW
UNIwersYTETU RZESZOWSKIEGO
Z ROCZNIKA 2016/2017
POMIAR PO PONAD ROKU OD ZAKOŃCZENIA STUDIÓW

SOCJOSKOP.

Paweł Timler
Wrocław 2021

Spis treści

1. INDEKS NAZW I SKRÓTÓW STOSOWANYCH W RAPORCIE	4
2. WSTĘP	5
3. METODOLOGIA BADANIA	6
3.1. Pojęcia stosowane w raporcie.....	6
Absolwent.....	6
Losy zawodowe absolwentów.....	6
Kompetencje zawodowe/umiejętności	7
Aktywność zawodowa i ekonomiczna.....	7
3.2. Cel badania	7
3.3. Tematyka badania	8
Problematyka dotycząca wszystkich absolwentów:	8
Problematyka dotycząca osób podejmujących pracę najemną i prowadzących własną działalność gospodarczą:.....	8
Problematyka dotycząca osób bezrobotnych:	9
Problematyka dotycząca osób podejmujących naukę:	9
3.4. Próba badawcza	12
4. CHARAKTERYSTYKA ABSOLWENTÓW ROCZNIKA 2016/2017 W PODZIALE NA STUDIA I I II STOPNIA ORAZ JEDNOLITE MAGISTERSKIE	15
5. WYNIKI BADANIA ANKIETOWEGO	23
5.1. Status społeczno-zawodowy absolwentów	23
5.2. Kontynuowanie nauki na studiach wyższych	26
5.3. Kompetencje absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego.....	32
Kompetencje poznawcze	33
Kompetencje osobiste.....	34
Kompetencje społeczne	36
Kompetencje specjalistyczno-techniczne	37

5.4	Zadowolenie z ukończonych studiów	40
5.5	Kierunki migracji zawodowej absolwentów.....	43
5.6	Podnoszenie kwalifikacji	48
5.7	Informacje o absolwentach podejmujących zatrudnienie.....	50
5.8	Informacje o absolwentach prowadzących działalność gospodarczą.....	64
5.9	Informacje o absolwentach pozostających bez pracy.....	72
6.	SPIS TABEL.....	81
7.	SPIS WYKRESÓW	85

1. INDEKS NAZW I SKRÓTÓW STOSOWANYCH W RAPORCIE

1. **CAWI** (ang. *Computer Assisted Web Interviewing*) – wywiad wspomagany komputerowo przy pomocy strony WWW. Jest to technika badawcza w badaniach ilościowych, w której respondent jest proszony o wypełnienie ankiety w formie elektronicznej poprzez stronę www.
2. **Fala badania** – jednorazowa wysyłka kwestionariusza ankiety za pośrednictwem Internetu.
3. **Internetowy System Badania Losów Zawodowych** – oprogramowanie wspomagające przeprowadzanie badań ankietowych. W zależności od wymagań może być wykorzystany do realizowania badań prowadzonych różnymi metodami.
4. **SMSAPI** – platforma przeznaczona do masowej wysyłki wiadomości SMS, MMS oraz komunikatów głosowych VMS.
5. **Ustawa o szkolnictwie wyższym** – Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.) z nowelizacją z dnia 1 października 2014 r.

2. WSTĘP

Podobnie jak w poprzednich latach przedmiotem badania „**Losy zawodowe absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2016/2017 – pomiar po ponad roku od ukończenia studiów**” jest przebieg karier zawodowych absolwentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich realizowanych na Uniwersytecie Rzeszowskim. Celem badania jest uzyskanie informacji pozwalających dostosować ofertę edukacyjną oraz program kształcenia do zmieniających się potrzeb rynku pracy. Badanie składa się z czterech etapów i ma charakter panelowy, co oznacza, iż absolwent bierze w nim udział kilkakrotnie. Pierwszy etap badania realizowany jest bezpośrednio po ukończeniu kształcenia na studiach I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich. Studenci proszeni są o wyrażenie zgody na uczestnictwo w badaniu, a następnie wypełniają wstępną ankietę dotyczącą m.in.: aktywności społeczno-zawodowej w trakcie studiów, stopnia zadowolenia z ukończonych studiów oraz przyszłych planów edukacyjnych i zawodowych. Kolejne etapy badania absolwentów realizowane są po roku, po trzech i po pięciu latach. Badania te koncentrują się na ustaleniu wpływu studiów ukończonych na Uniwersytecie Rzeszowskim na obecną sytuację zawodową absolwentów. W niniejszym raporcie przedstawione zostały wyniki II etapu badania losów zawodowych **absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2016/2017**, tj. badania przeprowadzonego **po ponad roku od ukończenia studiów**. W celu zyskania możliwie pełnych informacji na temat wpływu studiów na sytuację zawodową absolwentów wszystkie wyniki przedstawione w niniejszym raporcie prezentowane są w podziale na absolwentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich.

Zapraszamy do lektury raportu!

*Zespół Biura Karier
Uniwersytetu Rzeszowskiego*

3. METODOLOGIA BADANIA

W celu zachowania ciągłości badania oraz bezpośredniej porównywalności danych pochodzących z kolejnych jego fal, tegoroczną falę badania oparto na nie zmienionej, w stosunku do poprzednich edycji, metodologii badawczej, kwestionariuszu oraz podstawach teoretycznych. Najważniejsze pojęcia zostały zdefiniowane podobnie jak w poprzednich edycjach badania, jednak dla kompletności raportu zostały zaprezentowane poniżej.

3.1. Pojęcia stosowane w raporcie

Absolwent

Główny Urząd Statystyczny w raporcie „*Szkoły Wyższe i ich finanse w 2010 r.*”¹ definiuje absolwenta szkół wyższych jako osobę, która uzyskała dyplom stwierdzający ukończenie studiów wyższych i - po obronie pracy dyplomowej – uzyskała tytuł zawodowy magistra (po studiach magisterskich jednolitych lub II stopnia/uzupełniających), inżyniera lub licencjata (po studiach I stopnia/zawodowych).

W niniejszym raporcie termin absolwent studiów I stopnia oznacza osobę, która uzyskała dyplom potwierdzający ukończenie studiów wyższych i uzyskała tytuł inżyniera lub licencjata w 2016 roku, natomiast absolwent magisterskich studiów jednolitych oraz studiów II stopnia oznacza osobę, która uzyskała dyplom potwierdzający ukończenie studiów wyższych i uzyskała tytuł magistra w 2017 roku.

Losy zawodowe absolwentów

Losy zawodowe absolwentów w niniejszym opracowaniu zasadniczo utożsamiane są z karierą zawodową, która definiowana jest jako wielowymiarowy, indywidualny scenariusz przebiegu życia zawodowego, obejmujący różne aspekty aktywności: zawodowy, psychologiczny, społeczny i życiowy (tzw. związany z rozpatrywaniem życia zawodowego w perspektywie życia jednostki)². W badaniu uwzględniono aspekt zawodowy oraz aspekt społeczny.

---

¹ *Szkoły Wyższe i ich finanse w 2010*, Warszawa 2011, s.11

² M. Suchar, *Modele karier. Przewidywanie kolejnego kroku*, Warszawa 2010, s. 11

Kompetencje zawodowe/umiejętności

Termin kompetencje oznacza dyspozycje w zakresie wiedzy, umiejętności i postaw, które pozwalają realizować zadania zawodowe na odpowiednim poziomie. Można je rozwijać i kształcić³. W raporcie wydzielono kompetencje bazowe (poznawcze, społeczne i osobiste) oraz wykonawcze (biznesowe, firmowe, menadżerskie)⁴.

Aktywność zawodowa i ekonomiczna

W odniesieniu do zbiorowości osób badanych, w której występują zarówno osoby pracujące, uczące się, jak i bezrobotne – w celu opisanego statusu na rynku pracy przyjęto podział wykorzystywany w Badaniach Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) ze względu na aktywność ekonomiczną. Zgodnie z definicją stosowaną w BAEL osoby aktywne ekonomicznie to osoby w wieku 15 lat i więcej, które pracują, są bezrobotne, a także bierne zawodowo (np. uczą się)⁵.

3.2. Cel badania

Głównym celem zrealizowanego badania jest diagnoza sytuacji absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2016/2017 na rynku pracy oraz dokonanie przez nich oceny kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim z perspektywy ponad roku od zakończenia studiów.

W ramach celu głównego sformułowano następujące cele szczegółowe:

- Określenie liczby absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego, którzy są aktywni ekonomicznie;
- Ocena ukończonych na Uniwersytecie Rzeszowskim studiów i ich wpływ na rozwój kariery zawodowej absolwentów;
- Dostarczenie informacji władzom Uniwersytetu Rzeszowskiego na temat obszarów kształcenia/działalności Uniwersytetu Rzeszowskiego, które należy zweryfikować.

---

³ G. Filipowicz, *Zarządzanie kompetencjami zawodowymi*, Warszawa 2004, s. 17-18

⁴ Tamże, s. 37-38

⁵ http://www.stat.gov.pl/gus/definicje_PLK_HTML.htm?id=POJ-6827.html (stan na dzień 19.11.2012)

3.3. Tematyka badania

Kwestionariusz ankiety przygotowany na potrzeby realizowanego badania składał się z 60 pytań, z których 31 przeznaczonych było dla wszystkich absolwentów, natomiast pozostałe dedykowane były poszczególnym kategoriom respondentów, zależnie od ich sytuacji zawodowej, tj. osobom pracującym, osobom prowadzącym własną działalność gospodarczą, osobom pozostającym w momencie badania bez pracy oraz osobom kontynuującym naukę.

Problematyka dotycząca wszystkich absolwentów:

- Jak absolwenci UR oceniają ukończony kierunek pod względem możliwości znalezienia zatrudnienia i rozwoju swoich umiejętności/kompetencji?
- Czy ukończony kierunek studiów jest godny polecenia znajomym?
- Czy wybraliby jeszcze raz ten sam kierunek?
- Jak oceniają szanse na zatrudnienie po ukończeniu danego kierunku z perspektywy czasu?
- Jakie były motywy wyboru kierunku?
- Czego zdaniem absolwentów UR zabrakło podczas kształcenia na UR, a co byłoby istotne z punktu widzenia poszukiwania pracy?
- Jaki procent absolwentów UR: pracuje, nie pracuje, kontynuuje naukę, prowadzi własną działalność gospodarczą i z jakich kierunków rekrutują się osoby należące do tych kategorii?
- W jakich województwach absolwenci UR poszukują pracy?
- Czy absolwenci UR po ukończeniu studiów podnoszą swoje kwalifikacje?

Problematyka dotycząca osób podejmujących pracę najemną i prowadzących własną działalność gospodarczą:

- W ilu miejscach pracowali absolwenci UR od momentu zakończenia studiów do udziału w badaniu?
- Jak długo absolwenci poszukiwali pierwszej pracy?
- Czy wykonywana praca jest związana z kierunkiem studiów?
- Jaka jest forma zatrudnienia, stanowisko, branża, wysokość zarobków netto?

- W jakim województwie, kraju absolwenci podejmują zatrudnienie?
- W jakim momencie absolwenci rozpoczęli działalność gospodarczą?
- Jakie były powody założenia firmy?
- Czy działalność firmy jest związana z kierunkiem studiów badanych absolwentów?
- W jakim województwie funkcjonują firmy?
- W jakiej branży działają nowo otwarte firmy?
- Czy przy zakładaniu działalności gospodarczej absolwenci UR korzystali ze wsparcia finansowego? Jakie były źródła wsparcia finansowego?

Problematyka dotycząca osób bezrobotnych:

- Jak długo absolwenci UR pozostają bez pracy?
- Czy badani bezrobotni są zarejestrowani w powiatowym urzędzie pracy?
- Czy aktualnie bezrobotni absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego podejmowali jakąkolwiek pracę po zakończeniu studiów?
- Czy pozostający bez pracy absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego poszukują pracy? Jeśli nie, to dlaczego?
- Jakie działania podejmują w celu znalezienia pracy? Jak określają swoją aktywność w poszukiwaniu pracy?
- Po ukończeniu jakich kierunków absolwenci UR najczęściej pozostają bez zatrudnienia?
- Czy absolwenci UR poszukiwali pracy w innych województwach i za granicą?

Problematyka dotycząca osób podejmujących naukę:

- Jakie były motywy kontynuowania kształcenia przez absolwentów UR?
- Jaki rodzaj studiów wybierali absolwenci UR (licencjackie, magisterskie, doktoranckie, podyplomowe)?
- Czy absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego kontynuują kształcenie na tym samym kierunku, czy wybierają nowy kierunek studiów?
- Czy absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego podejmują naukę na UR czy na innej uczelni?

Niniejsze badanie zostało przeprowadzone w okresie od października 2019 roku do końca 2020 roku wśród absolwentów 12 wydziałów Uniwersytetu Rzeszowskiego, którzy zakończyli naukę na studiach I i II stopnia lub jednolitych magisterskich w roku akademickim 2016/2017. Dłuższy, w stosunku do poprzednich edycji badania, okres realizacji wynika z trudności i zmian związanych z pandemią COVID – 19.

W ramach II etapu badania losów zawodowych absolwentów, realizowanego po upływie co najmniej roku od ukończenia studiów wykorzystano Internetowy System Badania Losów Zawodowych Absolwentów z modułem badań internetowych CAWI (*Computer Assisted Web Interviewing*). Za pomocą systemu wysłano do absolwentów, którzy wyrazili zgodę na udział w badaniu, zaproszenia do wypełnienia ankiety drogą internetową (I fala badania). W odniesieniu do absolwentów, którzy nie odpowiedzieli na ankietę, rozesłano czterokrotne przypomnienia o wypełnieniu ankiety (II fala badania).

Odpowiedzi udzielone na pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety zostały poddane analizie, której efektem finalnym jest niniejszy raport. Poszczególne etapy procesu badawczego prezentuje schemat poniżej.

ETAP 1 Pomiar początkowy

- Uzyskanie zgody od osób kończących studia na przetwarzanie danych osobowych w celu umożliwienia przeprowadzenia badań losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego.
- Rozdanie studentom/absolwentom Uniwersytetu Rzeszowskiego (wyrażającym chęć udziału w badaniu) ankiety w celu zebrania podstawowych informacji na temat ich aktywności zawodowej i społecznej, podejmowanej podczas studiów oraz dalszych planów edukacyjnych.
- Utworzenie bazy danych absolwentów biorących udział w badaniu.
- Opracowanie zebranych danych.
- Przygotowanie raportu wstępnego.

ETAP 2 Badanie CAWI po roku

- Rozesłanie kwestionariusza ankiety do osób, które wyraziły zgodę na udział w badaniu po co najmniej 12 miesiącach od daty ukończenia przez nie studiów. Badanie zostanie przeprowadzone za pomocą systemu CATI-SUPPORT (ankieta internetowa).
- Rozesłanie przypomnień z prośbą o wypełnienie ankiety osobom, które nie odesłały kwestionariusza przesłanego przez Biuro Karier Uniwersytetu Rzeszowskiego.
- Przygotowanie raportu.

ETAP 3 Badanie CAWI po 3 latach

- Rozesłanie kwestionariusza ankiety do osób, które wyraziły zgodę na udział w badaniu po co najmniej 36 miesiącach od daty ukończenia przez nie studiów. Badanie zostanie przeprowadzone za pomocą systemu CATI-SUPPORT (ankieta internetowa).
- Rozesłanie przypomnień z prośbą o wypełnienie ankiety osobom, które nie odesłały otrzymanego kwestionariusza.
- Rozesłanie zaproszeń do wypełnienia ankiety w formie SMS do osób, które nie odpowiedziały na ankietę internetową pomimo otrzymanej wiadomości z przypomnieniem.
- Opracowanie zebranych danych.
- Przygotowanie raportu.

ETAP 4 Badanie CAWI po 5 latach

- Rozesłanie kwestionariusza ankiety do osób, które wyraziły zgodę na udział w badaniu po co najmniej 60 miesiącach od daty ukończenia przez nie studiów. Badanie zostanie przeprowadzone za pomocą systemu CATI-SUPPORT (ankieta internetowa).
- Rozesłanie przypomnień z prośbą o wypełnienie ankiety osobom, które nie odesłały otrzymanego kwestionariusza.
- Rozesłanie zaproszeń do wypełnienia ankiety w formie SMS do osób, które nie odpowiedziały na ankietę internetową pomimo otrzymanej wiadomości z przypomnieniem.
- Opracowanie zebranych danych.
- Przygotowanie raportu.

3.4. Próba badawcza

Nowelizacja Ustawy o szkolnictwie wyższym wdrożyła centralny monitoring karier zawodowych absolwentów, który jest prowadzony corocznie przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego na podstawie danych o absolwentach pochodzących z Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym POL-on oraz danych gromadzonych w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych na kontach ubezpieczonych i płatników składek. W celu dostosowania programu kształcenia do potrzeb rynku pracy uczelnia może prowadzić własny monitoring karier zawodowych swoich absolwentów. Zdecydowano się zatem na kontynuację badań wśród absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego po roku, po trzech i po pięciu latach od zakończenia studiów, ze względu na potrzebę weryfikacji efektywności kształcenia w obliczu dynamicznych zmian zachodzących zarówno w szkolnictwie wyższym jak i na rynku pracy.

W roku akademickim 2016/2017 Uniwersytet Rzeszowski opuściło łącznie 5 323 absolwentów, w tym 4 339 absolwentów studiów stacjonarnych (81,5%) i 984 absolwentów studiów niestacjonarnych (18,5%). Struktura populacji ze względu na rodzaj studiów była podobna do obserwowanej w poprzednich latach. W badaniu realizowanym po ponad roku od zakończenia studiów udział wzięło 657 absolwentów, czyli 12,3% spośród ogółu absolwentów tego rocznika. W stosunku do poprzedniej edycji badania zanotowano nieznaczny spadek o 2,3 p.p., jednak poziom ankietyzacji osiągnięty w tegorocznym badaniu absolwentów jest relatywnie wysoki. W analogicznym badaniu absolwentów rocznika 2013/2014 poziom ankietyzacji wyniósł 6,3%, zaś dla rocznika 2014/2015 10,3%, co potwierdza, że spadkowy trend uczestnictwa w badaniu losów zawodowych obserwowany przed rokiem 2020 został skutecznie przełamany.

Najwyższe zaangażowanie w prowadzone przez Biuro Karier badanie losów zawodowych po ponad roku od zakończenia studiów wykazali absolwenci *Pozawydziałowego Zamiejscowego Instytutu Biotechnologii Stosowanej i Nauk Podstawowych* (26,7%), jednak należy zwrócić uwagę, na bardzo niewielką liczebność absolwentów (w badaniu wzięło udział 8 na 30 absolwentów). Na kolejnych miejscach pod względem odsetka uczestników badania znaleźli się absolwenci: *Wydziału Muzyki* (14,3%), *Wydział Medycznego* (14,1%) oraz *Wydziału Biologiczno-Rolniczego* (14,0%). Niższy (choć wciąż satysfakcjonujący) odsetek uczestników badania zarejestrowano w przypadku absolwentów *Wydziału Filologicznego* (11,0%),

Wydziału Wychowania Fizycznego (10,7%) i Wydziału Ekonomii (10,2%). Najniższy, wynoszący 5,3%, odsetek uczestników Badania Losów Zawodowych odnotowano wśród absolwentów Wydziału Sztuki.

W liczbach bezwzględnych najwięcej uczestników badania jest absolwentami *Wydziału Medycznego (138 os.)*, zaś najmniej licznie reprezentowany był *Wydział Sztuki (4 os.)*, *Pozawydziałowy Zamiejscowy Instytut Biotechnologii Stosowanej i Nauk Podstawowych (8 os.)* oraz *Wydział Muzyki (8 os.)*.

Pomimo tego, że uczestnictwo w badaniu ma charakter dobrowolny ponad 12% absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego zdecydowało się wziąć w nim udział. Relatywnie wysoki odsetek uczestnictwa w tegorocznej edycji badania potwierdza przełamanie, obserwowanego przed rokiem 2020, trendu zmniejszania się odsetka uczestników. Należy docenić działania podjęte przez realizatorów badania z Biura Karier Uniwersytetu Rzeszowskiego, gdyż dzięki ich staraniom i zaangażowaniu udało się przewyciężyć obserwowany w poprzednich latach niepokojący trend. Dzięki podjętym działaniom stopień zaangażowania i uczestnictwa absolwentów, a co za tym idzie jakość danych i całego badania, wzrosła. Pomimo tego, należy pamiętać, że w przypadku niezbyt licznych wydziałów czy kierunków studiów w badaniu reprezentuje je zaledwie po kilku absolwentów, tak więc formułując wnioski i rekomendacje dla poszczególnych kierunków studiów należy wziąć pod uwagę ograniczenia reprezentatywności wynikające z niskiej liczebności.

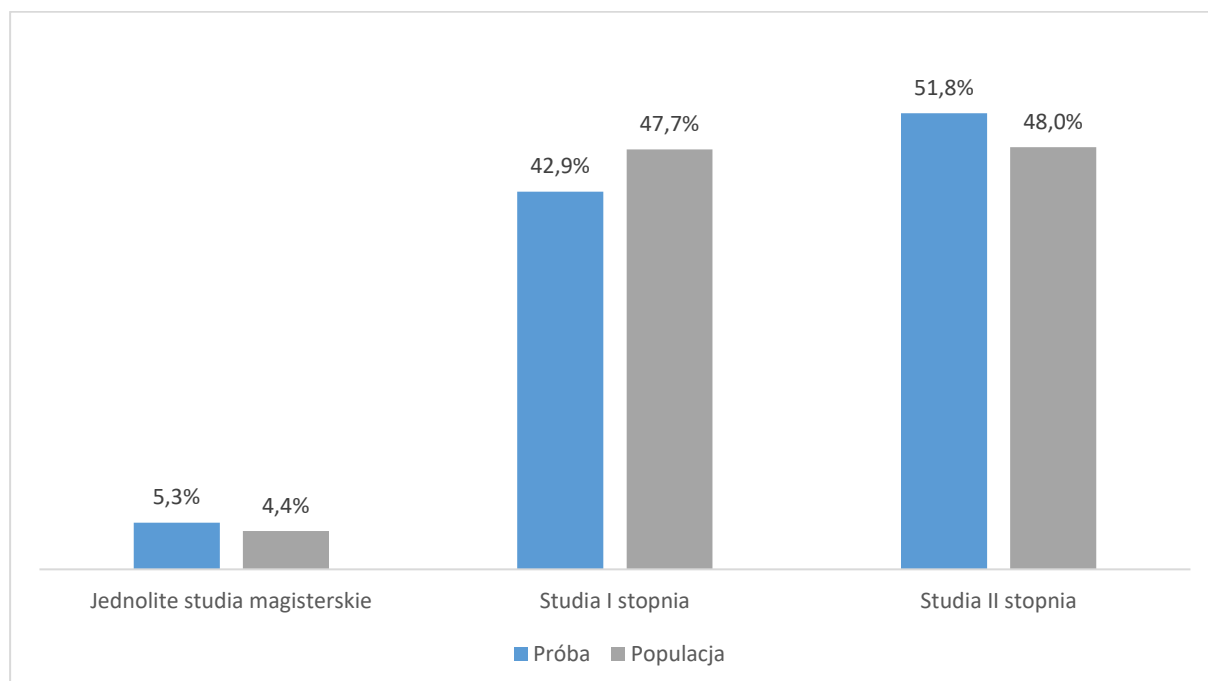
Wydział	Liczba absolwentów UR w roku akademickim 2016/2017			Liczba uczestników badania losów zawodowych po roku od zakończenia studiów			Procentowy udział
	Studia stacjonarne	Studia nie stacjonarne	Ogółem	Studia stacjonarne	Studia nie stacjonarne	Ogółem	
Biologiczno-Rolniczy	368	61	429	54	6	60	14,0%
Ekonomii	415	135	550	49	7	56	10,2%
Filologiczny	422	95	517	46	11	57	11,0%
Matematyczno-Przyrodniczy	603	54	657	69	8	77	11,7%
Medyczny	750	228	978	104	34	138	14,1%
Muzyki	56	0	56	8	0	8	14,3%
Pedagogiczny	470	177	647	65	12	77	11,9%
Prawa i Administracji	522	105	627	74	10	84	13,4%
Socjologiczno-Historyczny	278	49	327	36	6	42	12,8%
Sztuki	75	0	75	4	0	4	5,3%
Wychowania Fizycznego	350	80	430	40	6	46	10,7%
Zamiejscowy Instytut Biotechnologii	30	0	30	8	0	8	26,7%
Ogółem	4339	984	5323	557	100	657	12,3%

Tabela 1 Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego w roku akademickim 2016/2017 oraz uczestnicy II etapu badania losów zawodowych - w podziale na wydziały i typ studiów.

4. CHARAKTERYSTYKA ABSOLWENTÓW ROCZNIKA 2016/2017 W PODZIALE NA STUDIA I I II STOPNIA ORAZ JEDNOLITE MAGISTERSKIE

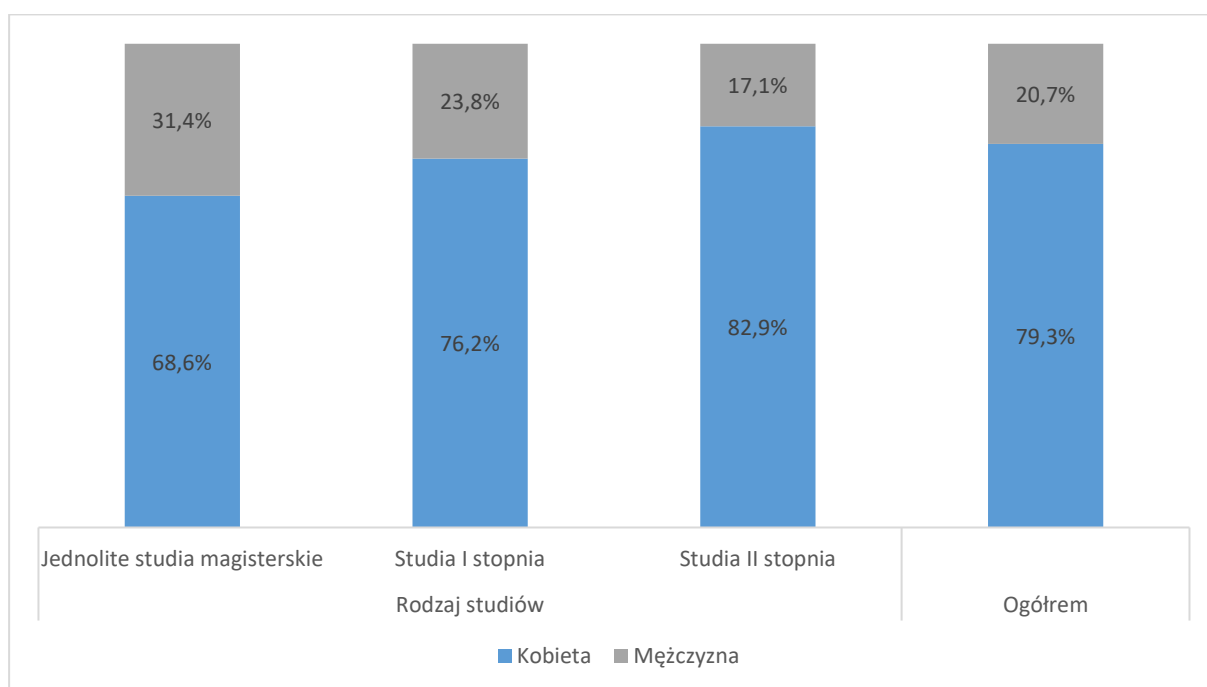
W roku akademickim 2016/2017 Uniwersytet Rzeszowski opuściło łącznie 5 323 absolwentów, zaś w Badaniu Losów Zawodowych Absolwentów, realizowanym po ponad roku od zakończenia studiów wzięło udział 657 absolwentów, czyli 12,3% ogółu absolwentów tego rocznika. W grupie tej znalazło się 35 absolwentów jednolitych studiów magisterskich (5,3%), 282 absolwentów studiów I stopnia (48,2%) oraz 340 absolwentów studiów II stopnia (51,8%).

W roku akademickim 2016/2017 studia I stopnia ukończyło 2 553 osoby, z których 282 odpowiedziało na zaproszenie do udziału w badaniu po ponad roku od zakończenia studiów, co oznacza iż poziom ankietyzacji na studiach I stopnia wyniósł 11,0%. W przypadku absolwentów studiów II stopnia, ankietę wypełniło 340 spośród 2538 absolwentów rocznika 2016/2017, tj. 13,4% ogółu absolwentów tego typu studiów. W przypadku pięcioletnich jednolitych studiów magisterskich były one realizowane jedynie na *Wydziale Prawa i Administracji* oraz *Wydziale Sztuki*, a spośród 232 absolwentów udział w badaniu wzięło 35 osób, co oznacza, że poziom uczestnictwa w badaniu w tej grupie wyniósł 15,1%.

Wykres 1 Porównanie struktury próby badawczej i populacji ze względu na rodzaj studiów.

Wśród absolwentów z rocznika 2016/2017, którzy wypełnili ankietę po ponad roku od zakończenia studiów, zdecydowaną większość – 79,3% stanowią kobiety, mężczyźni zaś odpowiednio 20,7%. W poprzedniej edycji badania uzyskano niemal dokładnie taki sam wynik (różnica poniżej 1 p.p.). W zależności od rodzaju studiów odsetek absolwentów-mężczyzn biorących udział w badaniu jest różny i wynosi 17,1% w przypadku studiów II stopnia, 23,8% w przypadku studiów I stopnia oraz 31,4% w przypadku studiów jednolitych magisterskich. Wśród uczestników badania było 521 kobiet i 136 mężczyzn.

Wykres 2 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich ze względu na płeć.

Wśród absolwentów z rocznika 2016/2017 najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku od 25 do 27 lat (62,3%), a kolejną pod względem liczebności grupą były osoby w wieku od 28 do 31 lat (32,3%). Absolwenci w wieku od 22 do 24 lat stanowili jedynie 0,5% respondentów, zaś w wieku powyżej 31 lat 5,0% uczestników badania. Struktura wieku absolwentów nie różniła się znacząco od obserwowanej w poprzedniej edycji badania. W przypadku wszystkich rodzajów studiów najliczniejszą grupą respondentów, są osoby w wieku od 25 do 27 lat, jednak w przypadku studiów II stopnia różnica pomiędzy tą grupą, a drugą w kolejności grupą w wieku od 28 do 31 lat wynosi jedynie 2,8 p.p. Wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich wszyscy respondenci byli w wieku 25 lat lub więcej. Zgodnie z oczekiwaniami, w przypadku

jednolitych studiów magisterskich i studiów II stopnia, do starszych grup wiekowych należał wyższy odsetek absolwentów niż w przypadku studiów I stopnia.

Wiek	Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Do 21 lat włącznie	--	--	--	--
Od 22 do 24 lat	--	0,7%	0,3%	0,5%
Od 25 do 27 lat	68,6%	78,0%	48,5%	62,3%
Od 28 do 31 lat	31,4%	18,4%	43,8%	32,3%
32 lata i więcej	--	2,8%	7,4%	5,0%

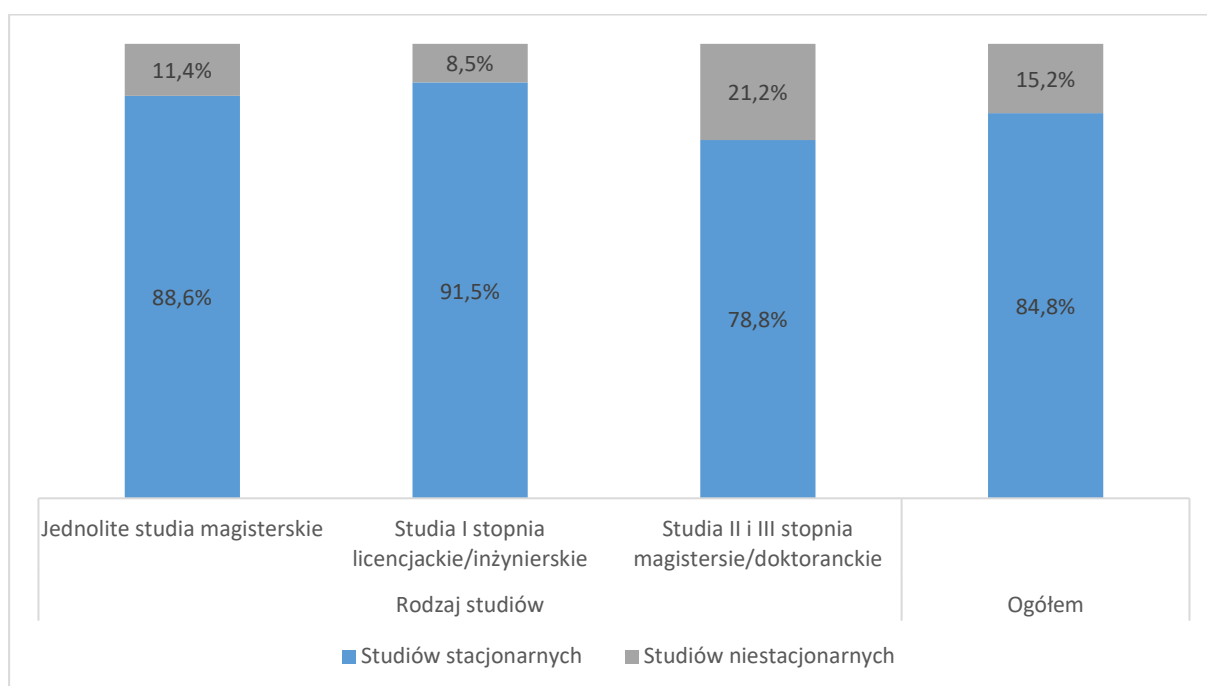
Tabela 2 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich ze względu na wiek.

Najwyższy odsetek respondentów badania reprezentowało wydziały: *Medyczny* (21,0%), *Prawa i Administracji* (12,8%) i *Matematyczno – Przyrodniczy* oraz *Pedagogiczny* (po 11,7%). Najniższy odsetek respondentów ukończył *Wydział Sztuki* (0,6%), *Zamiejscowy Instytut Biotechnologii* oraz *Wydział Muzyki* (po 1,2%). Zaobserwowane różnice wynikają głównie z bardzo dużych różnic w liczebności absolwentów poszczególnych wydziałów Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Wydział	Rodzaj studiów			
	Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Biologiczno-Rolniczy	--	5,7%	12,9%	9,1%
Ekonomii	--	8,5%	9,4%	8,5%
Filologiczny	--	8,9%	9,4%	8,7%
Matematyczno-Przyrodniczy	--	17,4%	8,2%	11,7%
Medyczny	--	23,8%	20,9%	21,0%
Muzyki	--	1,1%	1,5%	1,2%
Pedagogiczny	--	12,1%	12,6%	11,7%
Prawa i Administracji	91,4%	8,9%	7,9%	12,8%
Socjologiczno-Historyczny	--	6,7%	6,8%	6,4%
Sztuki	8,6%	--	0,3%	0,6%
Wychowania Fizycznego	--	6,4%	8,2%	7,0%
Zamiejscowy Instytut Biotechnologii	--	0,7%	1,8%	1,2%

Tabela 3 Wydział, na którym studiowali objęci badaniem absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich.

Wśród uczestników badania niemal 5/8 (84,4%) stanowili absolwenci studiów stacjonarnych. Najwyższy odsetek absolwentów studiów niestacjonarnych (21,2%) zanotowano w przypadku absolwentów studiów II stopnia, natomiast w przypadku studiów I stopnia odsetek ten wyniósł 8,5%, a studiów jednolitych magisterskich 11,4%.

Wykres 3 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich ze względu na formę studiów.

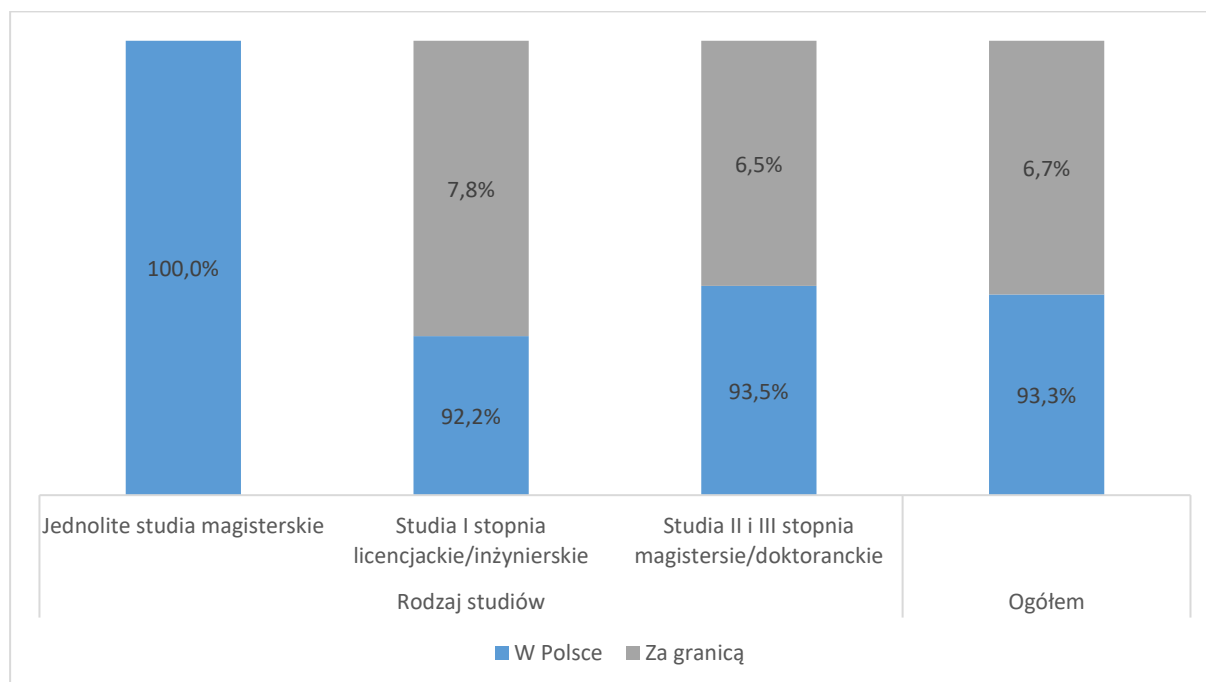
W bieżącej edycji badania Losów Zawodowych Absolwentów udział wzięli absolwenci 42 spośród 56 dostępnych kierunków studiów. Najliczniejszą grupę uczestników badania stanowili absolwenci kierunków: *Pedagogika* (70 os.), *Ekonomia* (56 os.), oraz *Fizjoterapia* (52 os.). Najmniejsza liczba respondentów ukończyła kierunki: *Fizyka* (1 os.), *Edukacja Artystyczna w Zakresie Sztuki Plastycznej* (1 os.), a także *Nauki o Rodzinie* i *Filozofia* (po 2 os.). Należy zauważyć, że w przypadku kierunków o nielicznej, kilkuosobowej reprezentacji wyciąganie wniosków i uogólnień natury statystycznej jest nieuprawnione.

Kierunek studiów	Rodzaj studiów			Ogółem
	Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Pedagogika	0	33	37	70
Ekonomia	0	24	32	56
Fizjoterapia	0	20	32	52
Administracja	0	22	27	49
Technologia Żywności i Żywienia Człowieka	0	12	23	35
Prawo	32	0	0	32
Turystyka i Rekreacja	0	11	15	26
Filologia Angielska	0	12	13	25
Pielęgniarstwo	0	5	18	23
Dietetyka	0	12	10	22
Informatyka	0	16	5	21
Wychowanie Fizyczne	0	7	13	20
Filologia Polska	0	5	10	15
Inżynieria materiałowa	0	7	8	15
Inżynieria bezpieczeństwa	0	15	0	15
Położnictwo	0	7	7	14
Praca Socjalna	0	11	2	13
Mechatronika	0	6	6	12
Elektroradiologia	0	11	0	11
Historia	0	4	7	11
Ratownictwo Medyczne	0	11	0	11
Architektura krajobrazu	0	2	8	10
Filologia Germańska	0	5	5	10
Biotechnologia	0	2	6	8
Edukacja Artystyczna w Zakresie Sztuki Muzycznej	0	3	5	8
Socjologia	0	2	6	8
Filologia Rosyjska	0	3	4	7
Matematyka	0	1	6	7
Ochrona Środowiska	0	0	7	7
Rolnictwo	0	1	4	5
Zdrowie Publiczne	0	1	4	5
Fizyka Techniczna	0	3	1	4

Politologia	0	2	2	4
Biologia	0	1	2	3
Europeistyka	0	3	0	3
Grafika	3	0	0	3
Kulturoznawstwo	0	0	3	3
Filozofia	0	0	2	2
Nauki o Rodzinie	0	1	1	2
Edukacja Artystyczna w Zakresie Sztuki Plastycznej	0	0	1	1
Fizyka	0	0	1	1
Inne	0	1	7	8
Ogółem	35	282	340	657

Tabela 4 Kierunek studiów ukończony przez objętych badaniem absolwentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich (kolejność kierunków alfabetyczna).

W chwili realizacji badania zdecydowana większość z 657 uczestników badania mieszkała w Polsce (93,3%), zaś poza granicami Polski zamieszkiwało 6,7% respondentów. Warto zwrócić uwagę, że odsetek absolwentów zamieszkujących poza krajem był nieznacznie niższy niż w przypadku zeszłorocznej edycji badania.

Wykres 4 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich ze względu na kryterium miejsca zamieszkania.

Wśród absolwentów rocznika 2016/2017 zamieszkujących w Polsce, aż 78,3% mieszka na terenie województwa podkarpackiego. Drugim najczęściej wskazywanym miejscem

zamieszkania jest województwo małopolskie (10,3%), zaś trzecim i czwartym województwo mazowieckie (3,8%) oraz lubelskie (3,6%). Pozostałe województwa jako aktualne miejsce zamieszkania wskazuje nie więcej niż 1% respondentów. Łącznie absolwenci badanego rocznika zadeklarowali pobyt na terenie 12 spośród 16 województw.

Województwo	Rodzaj studiów			
	Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Dolnośląskie	--	1,5%	0,6%	1,0%
Kujawsko-Pomorskie	--	--	--	--
Lubelskie	--	2,7%	4,7%	3,6%
Lubuskie	--	--	0,3%	0,2%
Łódzkie	--	--	0,6%	0,3%
Małopolskie	28,6%	8,1%	10,1%	10,3%
Mazowieckie	8,6%	4,6%	2,5%	3,8%
Opolskie	--	--	--	--
Podkarpackie	62,9%	80,8%	78,0%	78,3%
Pomorskie	--	0,4%	0,6%	0,5%
Śląskie	--	0,4%	0,3%	0,3%
Świętokrzyskie	--	--	1,9%	1,0%
Wielkopolskie	--	0,4%	--	0,2%
Zachodniopomorskie	--	1,2%	0,3%	0,7%

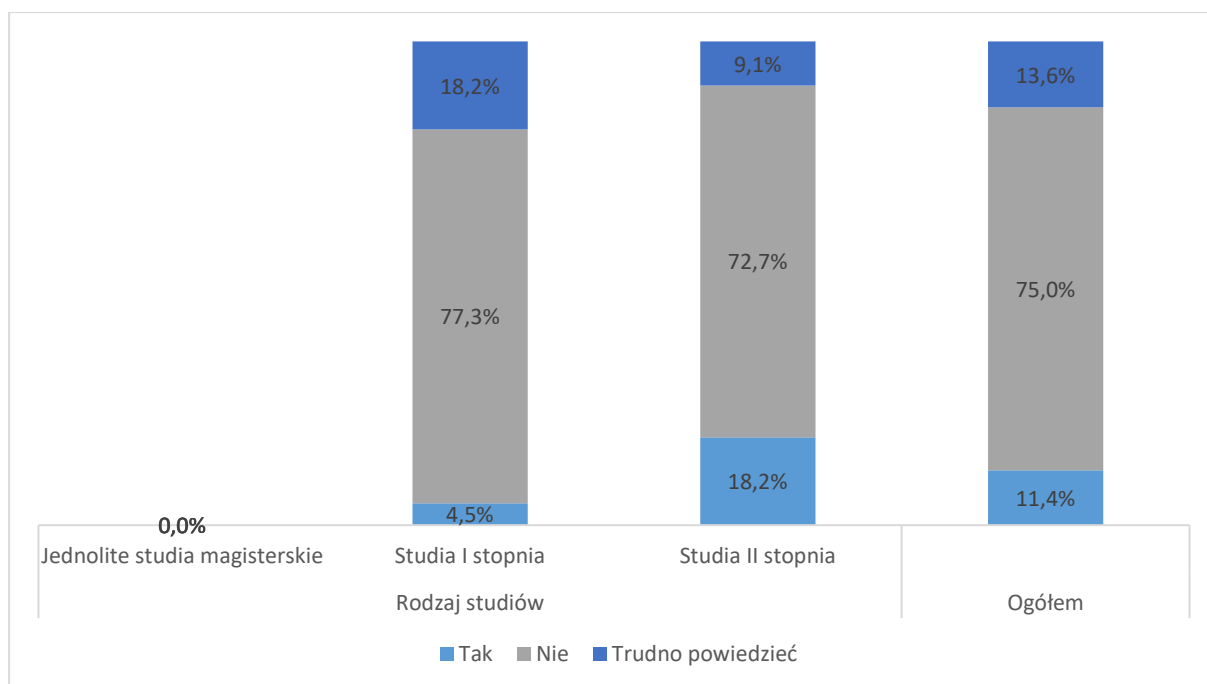
Tabela 5 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich ze względu na zamieszkiwane województwo.

Za granicą przebywa 44 spośród 657 absolwentów rocznika 2015/2016 uczestniczących w badaniu. Łącznie wskazali oni 15 państw, na których obszarze zamieszkują. Poza krajami europejskimi wymienione zostały jedynie USA i Wietnam, na terenie których przebywa po jednym absolwencie. Spośród krajów europejskich najczęściej wskazywana była najpopularniejsza również w poprzednich edycjach badania Wielka Brytania (14 os., 31,8%) oraz Niemcy (10 os., 22,7%). Na dalszych miejscach znalazły się Holandia (6 os., 13,6%), Irlandia i Francja (po 2 os., po 4,5%). Znacznie mniej popularnymi kierunkami migracji okazały się Czechy, Grecja, Portugalia, Norwegia, Szwecja, Ukraina, Rumunia i Włochy, w których na stałe mieszka po jednym uczestniku badania.

Kraj zamieszkania w czasie badania	Rodzaj studiów			Ogółem
	Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Wielka Brytania	--	22,7%	40,9%	31,8%
Niemcy	--	36,4%	9,1%	22,7%
Holandia	--	18,2%	9,1%	13,6%
Francja	--	4,5%	4,5%	4,5%
Irlandia	--	--	9,1%	4,5%
Czechy	--	--	4,5%	2,3%
Grecja	--	4,5%	--	2,3%
Norwegia	--	--	4,5%	2,3%
Portugalia	--	4,5%	--	2,3%
Rumunia	--	--	4,5%	2,3%
Szwecja	--	--	4,5%	2,3%
Ukraina	--	--	4,5%	2,3%
USA	--	4,5%	--	2,3%
Wietnam	--	4,5%	--	2,3%
Włochy	--	--	4,5%	2,3%

Tabela 6 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich ze względu na miejsce zamieszkania poza Polską.

Spośród 44 przebywających za granicą absolwentów plany powrotu do Polski w ciągu najbliższych 6 miesięcy zadeklarowało 5 osób (11,4%), zaś 6 osób (13,6%) nie podjęło jeszcze w tej sprawie decyzji. Dokładnie $\frac{3}{4}$ obecnych emigrantów (33 os., 75,0%) w ciągu najbliższego półrocza nie ma zamiaru wracać do kraju. Wyniki tegorocznej edycji badania są zbliżone do rezultatów trzech poprzednich edycji badania i wyraźnie inne niż w badaniach realizowanych przed rokiem 2018. Odsetek osób planujących powrót do kraju było około dwukrotnie wyższy niż obecnie, zaś odsetek respondentów nie planujących powrotu niższy (o około 20 p.p.). Zmianom tym towarzyszy zmniejszenie się odsetka respondentów nie zdecydowanych. Podsumowując blok pytań dotyczący zamieszkania poza Polską i planów powrotu do kraju, należy zauważyć, że wśród absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego nieznacznie zmalał odsetek emigrujących za granicę, ale osoby które zdecydowały się na opuszczenie kraju wydają się być bardziej zdeterminowane do pozostania poza granicami Polski.

Wykres 5 Rozkład odpowiedzi na pytanie: „Czy w perspektywie najbliższych 6 miesięcy planuje Pan(i) przyjazd do Polski na stałe?” ze względu na rodzaj studiów.

5. WYNIKI BADANIA ANKIETOWEGO

5.1. Status społeczno-zawodowy absolwentów

Jednym z podstawowych celów badania losów zawodowych absolwentów była ocena ich atrakcyjności na rynku pracy oraz zbadanie zależności pomiędzy zdobyтым na Uniwersytecie Rzeszowskim wykształceniem, a dalszymi losami zawodowymi. W trakcie badania respondenci zostali poproszeni o opisanie swojej sytuacji społeczno-zawodowej za pomocą dziewięciu predefiniowanych kategorii obejmujących szeroki zakres możliwych sytuacji.

Wśród badanych absolwentów najliczniejszą, 45,2% grupę stanowią osoby zatrudnione w przedsiębiorstwach prywatnych, zaś drugą pod względem liczności grupę stanowią osoby zatrudnione w instytucjach państwowych (30,9%). Trzecią najliczniejszą grupą są osoby bezrobotne, których udział wynosi 9,1% i jest to odsetek niższy o 1,7 p.p. od wyników poprzedniego badania, gdy odsetek bezrobotnych wyniósł 10,8%. Na przestrzeni ostatnich lat widoczny jest spadek wskaźnika bezrobocia wśród absolwentów. W badaniu zrealizowanym

w roku 2016 pozostawanie bez pracy deklarowało 19,8% respondentów. W dalszej części raportu szczegółowo omówione zostały powody braku zatrudnienia.

Własną działalność gospodarczą prowadzi łącznie 6,4% respondentów i jest to wynik wyższy niż w poprzednich edycjach badania, gdy było to odpowiednio 5,8% w roku 2019, 3,3% w roku 2018 i 4,6% w roku 2017. Wśród absolwentów rocznika 2016/2017 16,7% kontynuuje naukę na studiach wyższych i jest to odsetek podobny do uzyskanego w poprzedniej edycji badania (18,3%). Dla porównania, w badaniach realizowanych ponad dwa lata temu kontynuowanie studiów deklarowało 7,6% respondentów w roku 2018 i 11,1% w roku 2017. W porównaniu z poprzednią falą badania praktycznie nie zmienił się odsetek absolwentów pracujących w firmach prywatnych (0,4 p.p.) oraz instytucjach państwowych. Zwiększył się nieznacznie odsetek respondentów prowadzących własną działalność gospodarczą (0,6 p.p.). Równocześnie zmniejszył się odsetek bezrobotnych (1,7 p.p.). Uzyskane wyniki potwierdzają obserwowaną od czterech lat poprawę sytuacji na rynku pracy. Równocześnie należy pamiętać, że raport przedstawia dane sprzed pandemii wirusa COVID-19, a można przypuszczać, że jego wpływ na wszystkie sfery życia, w tym na rynek pracy będzie bardzo znaczny i negatywny.

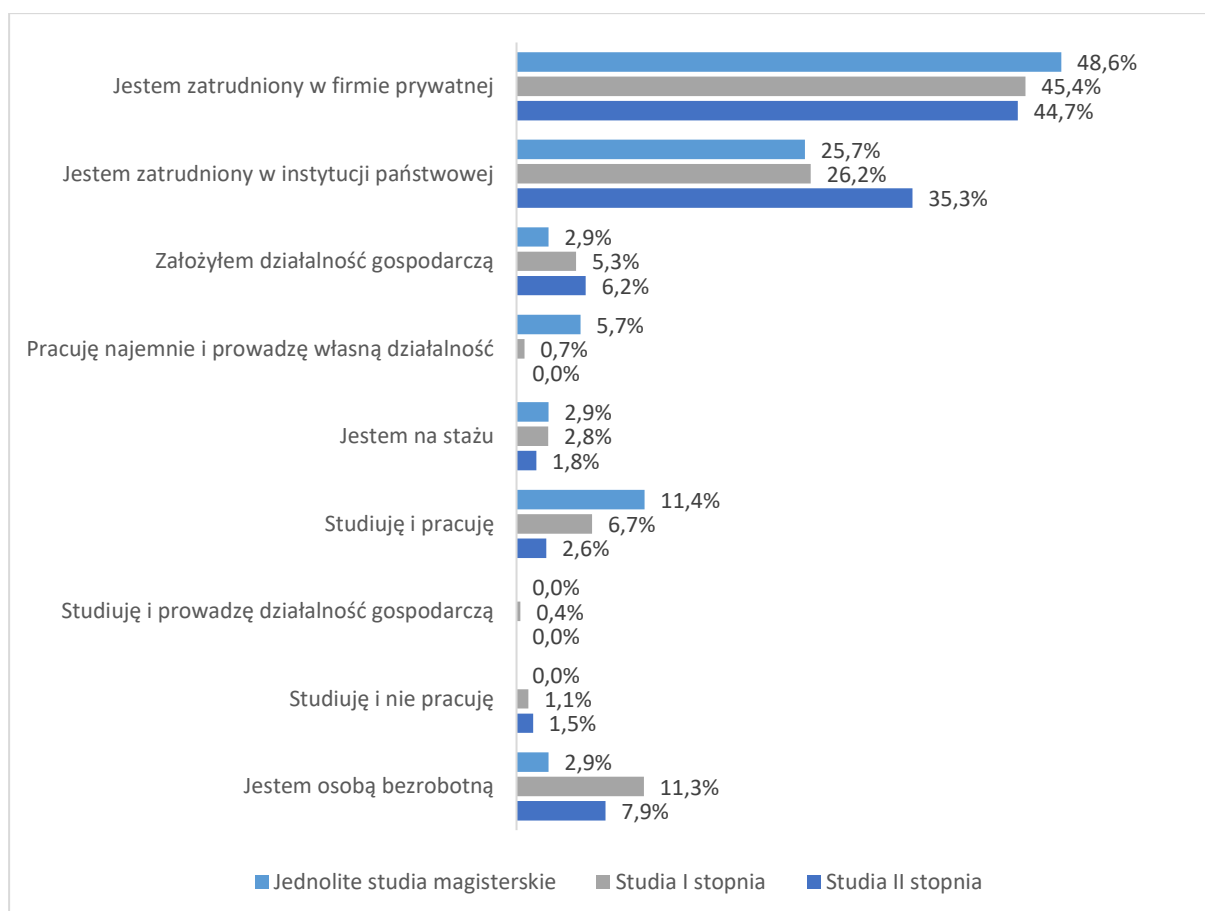
Jaki jest Pana(i) obecny status zawodowy?	Rodzaj studiów							
	Jednolite studia magisterskie		Studia I stopnia		Studia II stopnia		Ogółem	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Jestem zatrudniony(a) w firmie prywatnej	17	48,6%	128	45,4%	152	44,7%	297	45,2%
Jestem zatrudniony(a) w instytucji państwowej	9	25,7%	74	26,2%	120	35,3%	203	30,9%
Założyłem(łam) działalność gospodarczą	1	2,9%	15	5,3%	21	6,2%	37	5,6%
Pracuję najemnie i prowadzę własną działalność	2	5,7%	2	0,7%	0	0,0%	4	0,6%
Jestem na stażu	1	2,9%	8	2,8%	6	1,8%	15	2,3%
Studiuje i pracuje	4	11,4%	19	6,7%	9	2,6%	32	4,9%
Studiuje i prowadzę działalność gospodarczą	0	0,0%	1	0,4%	0	0,0%	1	0,2%
Studiuje i nie pracuje	0	0,0%	3	1,1%	5	1,5%	8	1,2%
Jestem osobą bezrobotną	1	2,9%	32	11,3%	27	7,9%	60	9,1%

Tabela 7 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich ze względu na status społeczno-zawodowy.

W dalszej części raportu przedstawiono status społeczno-zawodowy studentów jednolitych studiów magisterskich oraz studiów I i II stopnia. Podobnie jak w poprzednich raportach, ze względu na relatywnie niewielką liczbę uczestników badania, nie zdecydowano się na prezentowanie wyników w podziale na ukończony kierunek studiów.

Najwyższy odsetek bezrobotnych zanotowano wśród absolwentów studiów I stopnia (11,3%). Wśród absolwentów studiów II stopnia bezrobocie wynosiło 7,9%, zaś w przypadku jednolitych studiów magisterskich jedynie 2,9%. Różnice są znaczące, ponieważ poziom bezrobocia wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich jest prawie trzykrotnie niższy niż w przypadku absolwentów studiów II stopnia i niemal czterokrotnie niższy niż w przypadku absolwentów studiów I stopnia. Najwyższy odsetek osób pracujących w firmach prywatnych odnotowano w grupie absolwentów jednolitych studiów magisterskich (48,6%), zaś niższy w wśród absolwentów studiów I stopnia (45,4%) i II stopnia (44,7%). W instytucjach państwowych zatrudnionych było 35,3% uczestników badania po studiach II stopnia oraz 25,7% absolwentów jednolitych studiów magisterskich i 26,2% absolwentów studiów I stopnia. Własną działalność gospodarczą zdecydowało się prowadzić ogółem 6,4% uczestników badania, jednak odsetek przedsiębiorców różni się w zależności od ukończonego rodzaju studiów. Wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich odsetek przedsiębiorców jest najwyższy i wynosi 8,6%. Wśród absolwentów studiów I stopnia odsetek przedsiębiorców jest niższy i wynosi 6,4%, zaś najniższy odsetek przedsiębiorców odnotowano w grupie absolwentów studiów II stopnia (6,2%).

Wykres 6 Absolwenci rocznika 2016/2017 ze względu na status społeczno-zawodowy i rodzaj studiów.

Porównując status zawodowy absolwentów ze względu na rodzaj studiów, należy zauważyć duże podobieństwa pomiędzy grupami – w każdej z nich dominują respondenci zatrudnieni w firmach prywatnych, a na drugim miejscu w instytucjach państwowych. Różnice pomiędzy grupami wyróżnionymi ze względu na rodzaj studiów występują w przypadku stopy bezrobocia, łączenia pracy z kontynuacją edukacji oraz skłonnością do prowadzenia własnej działalności gospodarczej. W obecnej edycji badania potwierdziła się zaobserwowana w poprzednich latach poprawa sytuacji absolwentów na rynku pracy, jednak należy pamiętać, że dane zostały zebrane przed wybuchem pandemii wirusa COVID-19, a wyniki nie uwzględniają jej wpływu na sytuację gospodarczą, w tym rynek pracy.

5.2. Kontynuowanie nauki na studiach wyższych

W tegorocznej edycji badania Losów Zawodowych Absolwentów, kontynuację nauki na studiach wyższych zadeklarowało 16,7% respondentów, podczas, gdy w poprzednich edycjach

badania było to odpowiednio 18,3% i 16,5%. Odsetek kontynuujących naukę jest zdecydowanie najwyższy w przypadku studentów studiów I stopnia 33,5%, co nie powinno zaskakiwać. W grupie absolwentów studiów II stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich odsetek kontynuujących naukę na studiach wyższych jest niższy i wynosi odpowiednio 3,8% i 8,6%. Pomimo obserwowanej dość znacznej zmienności odsetka absolwentów kontynuujących naukę na studiach wyższych wyraźnie widoczna jest tendencja do zakończenia edukacji wyższej po uzyskaniu tytułu magistra, czego potwierdzeniem jest kontynuowanie nauki przez około 1/3 absolwentów studiów I stopnia.

Czy kontynuuje Pan/Pani naukę na studiach wyższych? (Nie podyplomowych)	Rodzaj studiów							
	Jednolite studia magisterskie		Studia I stopnia		Studia II stopnia		Ogółem	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Tak	3	8,6%	93	33,5%	13	3,8%	109	16,7%
Nie	32	91,4%	185	66,5%	325	96,2%	542	83,3%

Tabela 8 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich ze względu na kontynuację nauki.

Znaczna większość, bo aż 66,1% respondentów kontynuujących naukę kształci się na Uniwersytecie Rzeszowskim i w stosunku do ubiegłorocznej edycji badania jest to minimalny wzrost o 2,2 p.p. Przewaga osób kontynuujących studia na dotychczasowej uczelni dotyczy absolwentów studiów I stopnia (68,8%) oraz absolwentów studiów II stopnia (53,8%). Pytanie o kontynuowanie nauki na Uniwersytecie Rzeszowskim lub innej uczelni zadano jedynie trzem absolwentom jednolitych studiów magisterskich, a zatem podawanie procentowego udziału poszczególnych odpowiedzi nie jest miarodajne. Pozytywnym sygnałem jest fakt, że większość osób kontynuujących naukę wybiera edukację na Uniwersytecie Rzeszowskim. Należy podkreślić, że inaczej niż w poprzednich edycjach badania dotyczy to również absolwentów studiów II stopnia, co oznacza, że stworzono odpowiednie możliwości kontynuowania nauki przez absolwentów tego rodzaju studiów (studia podyplomowe zostały w tym pytaniu wykluczone). Można domniemywać, że władze uczelni dostrzegają potrzeby edukacyjne absolwentów studiów II stopnia i potrafią dostosować do nich ofertę uczelni.

Czy kontynuuje Pan(i) naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim?	Rodzaj studiów							
	Jednolite studia magisterskie		Studia I stopnia		Studia II stopnia		Ogółem	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Tak	1	33,3%	64	68,8%	7	53,8%	72	66,1%
Nie	2	66,7%	29	31,2%	6	46,2%	37	33,9%

Tabela 9 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich według miejsca kontynuacji nauki.

Wśród respondentów kontynuujących naukę absolwenci studiów I stopnia w 67,7%, a absolwenci jednolitych studiów magisterskich w 66,7% wypadków wybrali dalszą naukę na kierunku ukończonym w roku 2017. W przypadku studiów II stopnia odsetek absolwentów rozszerzających swą wiedzę na tym samym kierunku był niższy i wyniósł 30,8%. Wśród osób kontynuujących naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim znalazło się jedynie trzech absolwentów jednolitych studiów magisterskich, dwóch z nich wybrał kontynuację ukończonego kierunku studiów, a jeden kształcenie na nowym kierunku.

Kontynuacja studiów na:	Rodzaj studiów							
	Jednolite studia magisterskie		Studia I stopnia		Studia II stopnia		Ogółem	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Nowym kierunkiem	1	33,3%	30	32,3%	9	69,2%	40	36,7%
Na kierunku ukończonym w 2017 roku	2	66,7%	63	67,7%	4	30,8%	69	63,3%

Tabela 10 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich według kierunku, na którym kontynuują naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim.

Spośród 69 respondentów kontynuujących naukę na tym samym kierunku studiów 64 osoby (92,8%) kontynuują naukę na studiach II stopnia, zaś 5 osób (7,2%) na studiach doktoranckich (III stopnia).

Wśród respondentów wybierających nowy kierunek studiów najliczniejszą grupę stanowią osoby kontynuujące naukę na studiach II stopnia (20 os.; 50,0%). Nieco mniej liczni (10 os.; 25,0%) byli respondenci kontynuujący naukę na studiach I stopnia. Na kontynuację nauki na jednolitych studiach magisterskich i studiach doktoranckich zdecydowało się po 5 respondentów (po 12,5%). Wśród respondentów kontynuujących kształcenie na nowym kierunku na studiach I stopnia 9 osób wybrało licencjat, a jedna studia inżynierskie.

Proszę wskazać rodzaj studiów nowego kierunku	Rodzaj studiów							
	Jednolite studia magisterskie		Studia I stopnia		Studia II stopnia		Ogółem	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Jednolite studia magisterskie	0	0,0%	4	13,3%	1	11,1%	5	12,5%
Studia I stopnia licencjackie	1	100,0%	6	20,0%	2	22,2%	9	22,5%
Studia I stopnia inżynierskie	0	0,0%	0	0,0%	1	11,1%	1	2,5%
Studia II stopnia	0	0,0%	19	63,3%	1	11,1%	20	50,0%
Studia III stopnia (doktoranckie)	0	0,0%	1	3,3%	4	44,4%	5	12,5%

Tabela 11 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich według rodzaju studiów na kierunku innym niż dotychczas ukończony.

Wśród 72 absolwentów kontynuujących naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim 51 osób (70,8%) kontynuuje naukę na tym samym, ukończonym w 2017 roku kierunku studiów. Na nowym kierunku studiów naukę kontynuuje 21 osób (29,2%). W tej grupie zaobserwowano duże zróżnicowanie, jeśli chodzi o wybierane kierunki kształcenia – 21 respondentów wskazało 13 różnych kierunków studiów, a najczęściej wskazanym kierunkiem kształcenia było Zdrowie Publiczne z 7 wskazaniami.

Spośród 37 respondentów kontynuujących naukę na uczelni innej niż Uniwersytet Rzeszowski nowy kierunek studiów wybrało 19 osób. Wskazały one łącznie 17 kierunków studiów, a najpopularniejsze okazały się *Psychologia* i *Pedagogika* (po 2 wskazania). W tabeli poniżej zaprezentowano łącznie nowe kierunki studiów respondentów kontynuujących naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim oraz innych uczelniach.

Kierunek studiów, na którym kontynuuje Pan(i) edukację	Liczebność
Zdrowie Publiczne	7
Pedagogika	3
Dietetyka	3
Bezpieczeństwo Wewnętrzne	3
Psychologia	2
Fizyka	2
Zarządzanie informacją i publikowanie cyfrowe	1
Zarządzanie I Inżynieria Produkcji	1
Web and Mobile Development	1
SŻR	1
Stosunki międzynarodowe	1
Ratownictwo medyczne	1
Praca socjalna	1
Politologia	1
Pielęgniarstwo	1
Ochrona danych osobowych	1
Literaturoznawstwo	1
Immunologia	1
Fizjoterapia	1
Finanse i Rachunkowość	1
Filologia polska	1
Filologia angielska	1
Farmacja	1
Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną	1
Computer Science	1
Biomedycyna	1
Biologia	1
Akademia muzyczna	1
Agroleśnictwo	1
Administracja	1

Tabela 12 Nowy kierunek studiów podejmowanych na Uniwersytecie Rzeszowskim przez absolwentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich.

Najczęściej wskazywanym przez absolwentów rocznika 2016/2017 powodem kontynuacji nauki była *chęć podniesienia własnych kwalifikacji* (68,2%; wzrost o 3,2 p.p.) oraz *zwiększenia szans na znalezienie dobrej pracy* (47,7%; spadek o 2,6 p.p.). Niemal 1/3 respondentów (31,8%; wzrost o 6,6 p.p.), jako powód kontynuowania nauki, wymieniła *chęć realizacji własnych pasji i zainteresowań*. Kontynuowanie nauki jako *sposób uniknięcia bezrobocia* wskazało 13,6% ankietowanych (spadek o 8,9 p.p.). Na kontynuację studiów jako *wymóg stawiany przez pracodawcę* nie wskazał żaden z respondentów, zaś na *inne powody* kontynuowania nauki 3,7% respondentów. Wśród absolwentów różnych rodzajów studiów widoczna jest wyraźna różnica w najczęściej wskazywanych powodach kontynuowania nauki. Wśród studentów studiów II stopnia najczęściej wskazywanymi powodami kontynuowania nauki są kolejno: *chęć podniesienia kwalifikacji* oraz *chęć realizacji zainteresowań i pasji*. Dla absolwentów jednolitych studiów magisterskich najważniejsze jest *zwiększenie szans na znalezienie dobrej pracy* – jednak należy pamiętać, że na pytanie o powody kontynuowania studiów odpowiadało jedynie troje absolwentów. Natomiast dla absolwentów studiów I stopnia najważniejszą motywacją do kontynuowania nauki pozostaje *chęć podniesienia kwalifikacji* (69,6%), wyprzedzając *chęć zwiększenia swoich szans na znalezienie dobrej pracy*, na którą oddano 47,8% wskazań.

Przyczyny podjęcia studiów	Rodzaj studiów			
	Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Chcę podnieść swoje kwalifikacje	33,3%	69,6%	66,7%	68,2%
Chcę zwiększyć swoje szanse na znalezienie dobrej pracy	66,7%	47,8%	41,7%	47,7%
Chcę realizować swoje zainteresowania i pasje	0,0%	30,4%	50,0%	31,8%
Kontynuowanie nauki jest sposobem na uniknięcie bezrobocia	33,3%	4,3%	0,0%	4,7%
Taki wymóg postawił mi pracodawca	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Inna przyczyna	33,3%	3,3%	0,0%	3,7%

Tabela 13 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich ze względu na przyczynę kontynuowania studiów.

Najczęściej wskazywanym powodem wyboru kierunku studiów są *indywidualne zainteresowania*, tak odpowiedziało 61,3% respondentów (wzrost o 1,1 p.p.). Na drugim miejscu pod względem istotności pozostaje przekonanie, że *kierunek umożliwi zdobycie pracy* z udziałem 45,0% (spadek o 3,0 p.p.). Trzecim najczęściej wskazywanym powodem wyboru kierunku studiów były *sugestie innych osób*, taką odpowiedź wybrało 18,1% respondentów

(spadek o 0,7 p.p.). Warty odnotowania jest fakt, że dla absolwentów jednolitych studiów magisterskich ważniejszym niż *indywidualne zainteresowania* powodem wyboru kierunku studiów było *przekonanie o możliwości zdobycia pracy*, natomiast w przypadku pozostałych rodzajów studiów najważniejsze były *indywidualne zainteresowania*. Niezależnie od rodzaju studiów *względna łatwość studiowania* na danym kierunku jest ważna dla relatywnie niewielkiego, nie przekraczającego 8,7% odsetka studentów.

Powody wyboru kierunku studiów	Rodzaj studiów			
	Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Indywidualne zainteresowania	54,3%	66,9%	57,4%	61,3%
Przekonanie, że kierunek umożliwi zdobycie pracy	65,7%	40,0%	47,0%	45,0%
Sugestie innych osób (przyjaciele, nauczyciele, rodzina)	22,9%	19,3%	16,7%	18,1%
Przypadek	5,7%	14,2%	7,7%	10,4%
Względna łatwość studiowania na kierunku	0,0%	8,7%	8,3%	8,0%
Coś innego	0,0%	5,5%	8,3%	6,7%
Brak miejsca na kierunku, który preferowałem bardziej	0,0%	5,8%	4,5%	4,8%

Tabela 14 Rozkład odpowiedzi na pytanie o powody wyboru ukończonego w roku 2017 kierunku studiów na UR.

Wśród odpowiedzi *coś innego* respondenci najczęściej wskazywali na kontynuację studiów licencjackich (przede wszystkim na studiach II stopnia), bliskość miejsca zamieszkania, chęć zdobycia tytułu naukowego (magistra) oraz wymagania pracodawcy. Jeden z uczestników badania wskazał, że: „*Spodobała mi się nazwa kierunku*”.

5.3. Kompetencje absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego

Biorący udział w badaniu absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego zostali poproszeni o ocenę wpływu ukończonych studiów na ich poziom kompetencji osobistych, społecznych, poznawczych i specjalistyczno-technicznych. Podobnie jak w poprzednich edycjach badania zastosowano typologię kompetencji pochodzącą z opracowania „Kompetencje zawodowe” autorstwa Mariusza Kubata⁶.

⁶ „Kompetencje zawodowe” M. Kubat, dostęp na: www.wup.lodz.pl/files/ciz/ciz_Kompetencje_zawodowe.pdf

Kompetencje poznawcze

Wśród kompetencji poznawczych, na rozwój których wpływ miało ukończenie studiów, absolwenci najczęściej wskazywali *świadomość potrzeby ciągłego dokształcania się*. Na rozwój tego rodzaju kompetencji wskazało średnio 65,4% uczestników badania, w tym 65,9% absolwentów studiów II stopnia, 65,2% absolwentów studiów I stopnia oraz 62,9% absolwentów jednolitych studiów magisterskich. Drugim najczęściej wskazywanym rodzajem kompetencji, do rozwoju którego przyczyniło się ukończenie studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim była *kreatywność*. Rozwój tego rodzaju kompetencji wskazała niemal połowa (49,9%) wszystkich uczestników badania, w tym 54,4% absolwentów studiów II stopnia, 46,1% absolwentów studiów I stopnia oraz 37,1% absolwentów jednolitych studiów magisterskich. Należy zauważyć dużą dysproporcję pomiędzy oceną absolwentów poszczególnych rodzajów studiów. Wśród kompetencji poznawczych, na które wpływ miały studia na dalszych miejscach znalazły się *myślenie analityczne* i *syntetyczne*. Należy zauważyć, że w przypadku absolwentów jednolitych studiów magisterskich, odmiennie niż wśród absolwentów pozostałych rodzajów studiów, na drugim miejscu wśród wskazywanych kompetencji, na który wpływ miało ukończenie studiów znalazły się *ex-aequo* *myślenie analityczne* i *kreatywność*. Na pozytywny wpływ studiów na rozwój *myślenia analitycznego* wskazało 40,2% wszystkich uczestników badania, zaś na rozwój *myślenia syntetycznego* 28,2% uczestników badania. Niezależnie od rodzaju studiów *myślenie syntetyczne* było najrzadziej wskazywanym rodzajem kompetencji rozwiniętych w toku studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim.

Kompetencje poznawcze		Zdecydowanie nie	Raczej nie	Trudno powiedzieć	Raczej tak	Zdecydowanie tak
Kreatywność	Jednolite studia magisterskie	17,1%	22,9%	22,9%	20,0%	17,1%
	Studia I stopnia	6,0%	18,4%	29,4%	30,5%	15,6%
	Studia II stopnia	6,5%	14,7%	24,4%	34,1%	20,3%
Świadomość potrzeby ciągłego dokształcania się	Jednolite studia magisterskie	8,6%	11,4%	17,1%	37,1%	25,7%
	Studia I stopnia	4,3%	8,2%	22,3%	33,7%	31,6%
	Studia II stopnia	3,8%	7,6%	22,6%	37,4%	28,5%
Myślenie analityczne	Jednolite studia magisterskie	11,4%	22,9%	28,6%	25,7%	11,4%
	Studia I stopnia	7,4%	19,1%	35,1%	27,7%	10,6%
	Studia II stopnia	8,2%	19,1%	30,6%	30,9%	11,2%
Myślenie syntetyczne	Jednolite studia magisterskie	8,6%	31,4%	31,4%	17,1%	11,4%
	Studia I stopnia	11,7%	18,4%	47,2%	17,0%	5,7%
	Studia II stopnia	8,5%	20,0%	38,8%	24,4%	8,2%

Tabela 15 Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji poznawczych absolwentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich.

Kompetencje osobiste

Wśród kompetencji osobistych rozwiniętych w trakcie studiów absolwenci rocznika 2016/2017 najczęściej wskazywali *samodzielność w wykonywaniu zadań*. Taką odpowiedź łącznie wskazało 67,6% respondentów, w tym 57,1% absolwentów jednolitych studiów magisterskich, 65,6% absolwentów studiów I stopnia i aż 70,3% absolwentów studiów II stopnia. Warto zauważyć, że są to wartości niższe niż w poprzedniej edycji badania. Drugim najczęściej wskazywanym rodzajem kompetencji rozwiniętych podczas studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim była *umiejętność organizacji własnej pracy*. Na rozwój tego rodzaju kompetencji wskazało 66,8% uczestników badania. Wpływ studiów na ten rodzaj kompetencji dostrzega 48,6% absolwentów studiów jednolitych, 66,7% absolwentów studiów I stopnia oraz 68,8% absolwentów studiów II stopnia.

Kompetencje osobiste		Zdecydowanie nie	Raczej nie	Trudno powiedzieć	Raczej tak	Zdecydowanie tak
Umiejętność organizacji pracy własnej	Jednolite studia magisterskie	11,4%	11,4%	28,6%	17,1%	31,4%
	Studia I stopnia	4,6%	7,8%	20,9%	45,4%	21,3%
	Studia II stopnia	2,6%	7,9%	20,6%	40,0%	28,8%
Umiejętność radzenia sobie z sytuacjami problemowymi	Jednolite studia magisterskie	17,1%	28,6%	25,7%	17,1%	11,4%
	Studia I stopnia	8,5%	20,6%	33,0%	27,3%	10,6%
	Studia II stopnia	6,5%	18,2%	30,9%	31,8%	12,6%
Określanie priorytetów zadań	Jednolite studia magisterskie	8,6%	8,6%	34,3%	20,0%	28,6%
	Studia I stopnia	3,9%	10,6%	29,4%	40,8%	15,2%
	Studia II stopnia	4,7%	8,8%	27,4%	37,4%	21,8%
Samodzielność w wykonywaniu zadań	Jednolite studia magisterskie	11,4%	5,7%	25,7%	25,7%	31,4%
	Studia I stopnia	3,2%	9,2%	22,0%	39,7%	25,9%
	Studia II stopnia	2,9%	6,8%	20,0%	39,4%	30,9%
Umiejętność radzenia sobie ze stresem	Jednolite studia magisterskie	20,0%	20,0%	25,7%	22,9%	11,4%
	Studia I stopnia	17,0%	21,3%	30,5%	23,8%	7,4%
	Studia II stopnia	12,4%	23,2%	28,5%	25,3%	10,6%
Asertywność	Jednolite studia magisterskie	8,6%	28,6%	25,7%	20,0%	17,1%
	Studia I stopnia	14,2%	18,1%	41,8%	18,8%	7,1%
	Studia II stopnia	8,2%	20,3%	33,8%	26,2%	11,5%
Przedsiębiorczość	Jednolite studia magisterskie	11,4%	45,7%	17,1%	11,4%	14,3%
	Studia I stopnia	15,2%	28,4%	35,1%	14,9%	6,4%
	Studia II stopnia	10,6%	24,7%	30,3%	27,9%	6,5%
Umiejętność motywowania się do osiągnięcia wyznaczonych celów	Jednolite studia magisterskie	5,7%	11,4%	28,6%	22,9%	31,4%
	Studia I stopnia	8,5%	14,2%	33,3%	30,5%	13,5%
	Studia II stopnia	7,4%	13,5%	28,5%	32,4%	18,2%

Tabela 16 Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji osobistych absolwentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich (w %).

W opinii uczestników badania w czasie studiów najmniej rozwijane były kompetencje w zakresie: *przedsiębiorczości, asertywności oraz umiejętności radzenia sobie ze stresem*. Absolwenci są szczególnie krytyczni w ocenie wpływu studiów na rozwój kompetencji

w zakresie *przedsiębiorczości*. W zależności od rodzaju studiów jedynie od $\frac{1}{4}$ do $\frac{1}{3}$ z nich jest przekonanych, że w czasie studiów rozwinęli ten rodzaj kompetencji, natomiast od 35,3% do 54,3% respondentów uważa, że w czasie studiów *raczej nie*, bądź *zdecydowanie nie* rozwinęli kompetencji w tym zakresie. Warto zauważyć, że po raz kolejny są to wartości wyższe, niż zarejestrowane w poprzedniej edycji badania.

Kompetencje społeczne

Oceniając wpływ ukończonych na Uniwersytecie Rzeszowskim studiów na rozwój kompetencji społecznych, respondenci najczęściej wskazywali na ich pozytywny wpływ i rozwój w zakresie *umiejętności pracy w zespole* (65,3%) oraz *prezentacji konkretnego zagadnienia* (57,8%). Trzecim obszarem kompetencji, w którym absolwenci dostrzegali rozwój, była *umiejętność skutecznego komunikowania się* (52,5%). We wszystkich tych obszarach zanotowano zdecydowaną przewagę odpowiedzi pozytywnych („zdecydowanie tak” i „raczej tak”) nad negatywnymi. Absolwenci rocznika 2016/2017 najgorzej ocenili rozwój swoich kompetencji w zakresie *umiejętności kierowania pracą innych* i *negocjowania*. W przypadku rozwoju kompetencji pozwalających na *kierowanie pracą innych osób* odsetek opinii negatywnych (*zdecydowanie nie* i *raczej nie*) wynosi 39,9% i jest o 13,7 p.p. wyższy niż opinii pozytywnych. W porównaniu do pozostałych kompetencji społecznych była to sytuacja wyjątkowa. Należy zauważyć, że dwie najgorzej ocenione kompetencje społeczne były podobnie oceniane również w latach poprzednich. Sygnalizuje to potrzebę zmian w procesie kształcenia i położenia większego nacisku na rozwój *umiejętności negocjacyjnych* i związanych z *kierowaniem pracą innych*. Warto zauważyć, że w ocenie wpływu studiów na rozwój kompetencji społecznych najbardziej krytyczni byli absolwenci jednolitych studiów magisterskich, a najmniej krytyczni absolwenci studiów II stopnia. W przypadku wszystkich kompetencji społecznych oceny absolwentów jednolitych studiów magisterskich odbiegały od oceny absolwentów dwóch pozostałych rodzajów studiów. Najbardziej widoczne jest to w przypadku oceny rozwoju *umiejętności kierowania pracą innych* – różnica pomiędzy absolwentami dostrzegającymi pozytywny wpływ studiów na rozwój tej kompetencji, a absolwentami nie dostrzegającymi go wynosi w przypadku absolwentów jednolitych studiów magisterskich – 37,1 p.p., podczas gdy wśród absolwentów studiów I stopnia wynosi – 16,7 p.p., a studiów II stopnia – 8,8 p.p.

Kompetencje społeczne		Zdecydowanie nie	Raczej nie	Trudno powiedzieć	Raczej tak	Zdecydowanie tak
Umiejętność argumentowania swojego zdania	Jednolite studia magisterskie	14,3%	22,9%	22,9%	31,4%	8,6%
	Studia I stopnia	4,6%	23,4%	33,0%	30,1%	8,9%
	Studia II stopnia	4,1%	15,9%	30,6%	37,1%	12,4%
Umiejętność skutecznego komunikowania się	Jednolite studia magisterskie	11,4%	20,0%	28,6%	34,3%	5,7%
	Studia I stopnia	3,9%	12,4%	33,0%	37,9%	12,8%
	Studia II stopnia	3,8%	13,5%	27,4%	36,8%	18,5%
Umiejętność pracy w zespole	Jednolite studia magisterskie	8,6%	14,3%	31,4%	31,4%	14,3%
	Studia I stopnia	2,8%	9,2%	22,7%	44,3%	20,9%
	Studia II stopnia	3,5%	7,6%	21,5%	41,2%	26,2%
Umiejętność negocjowania	Jednolite studia magisterskie	11,4%	37,1%	25,7%	20,0%	5,7%
	Studia I stopnia	11,3%	24,5%	33,0%	22,0%	9,2%
	Studia II stopnia	6,2%	20,9%	37,1%	25,6%	10,3%
Kierowanie pracą innych	Jednolite studia magisterskie	22,9%	34,3%	22,9%	8,6%	11,4%
	Studia I stopnia	14,2%	25,5%	37,2%	17,4%	5,7%
	Studia II stopnia	11,8%	26,5%	32,4%	20,6%	8,8%
Umiejętność prezentacji konkretnego zagadnienia	Jednolite studia magisterskie	8,6%	8,6%	37,1%	31,4%	14,3%
	Studia I stopnia	2,8%	11,7%	29,4%	41,5%	14,5%
	Studia II stopnia	3,5%	10,3%	25,6%	40,3%	20,3%

Tabela 17 Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji społecznych absolwentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich (w %).

Kompetencje specjalistyczno-techniczne

Ostatnim z ocenianych przez respondentów blokiem kompetencji były umiejętności specjalistyczno-techniczne związane z przygotowaniem zawodowym. Niezależnie od rodzaju studiów absolwenci bardzo surowo ocenili wpływ kształcenia na rozwój kompetencji specjalistyczno-technicznych. Ponownie najbardziej krytyczni okazali się absolwenci jednolitych studiów magisterskich, wśród których odsetek odpowiedzi negatywnych (zdecydowanie nie i raczej nie) był wyraźnie wyższy niż pozytywnych (zdecydowanie tak i raczej tak) we wszystkich ocenianych rodzajach kompetencji. Oceny absolwentów jednolitych studiów magisterskich wyraźnie odbiegały od ocen absolwentów studiów I i II stopnia, które

były zdecydowanie mniej krytyczne. Obszarami, w których absolwenci zauważali największy wpływ studiów na rozwój kompetencji były *specjalistyczne umiejętności zawodowe, wykorzystanie teorii w praktyce oraz obsługa komputera*. We wszystkich wskazanych obszarach odsetek pozytywnych odpowiedzi (*zdecydowanie tak i raczej tak*) wśród absolwentów studiów I i II stopnia był wyraźnie wyższy niż odpowiedzi negatywnych. Negatywnie oceniony został wpływ studiów na rozwój kompetencji związanych z *komunikowaniem się w języku obcym*. Zarówno bierna jak i czynna znajomość języków obcych została przez absolwentów oceniona negatywnie niezależnie od rodzaju ukończonych przez nich studiów. Warto nadmienić, że w przypadku *używania języka obcego w mowie i piśmie* różnica pomiędzy odsetkiem odpowiedzi pozytywnych i negatywnych była największa i wynosiła -13,7 p.p. Spośród kompetencji specjalistyczno-technicznych rozwijanych w ramach studiów, najmniejszy odsetek absolwentów wskazał na *znajomość specjalistycznego oprogramowania*. Pozytywny wpływ studiów w tym zakresie zadeklarowało 17,1% absolwentów jednolitych studiów magisterskich, podczas gdy przeciwnego zdania było 74,3% respondentów. W przypadku studiów I stopnia 22,3%, zaś w przypadku studiów II stopnia 27,9% respondentów deklarowała, ich wpływ na podniesienie umiejętności związanych ze *znajomością i obsługą specjalistycznego oprogramowania*. Przeciwnego zdania (brak pozytywnego wpływu na rozwój tego rodzaju kompetencji) zadeklarowała niemal połowa (49,6%) absolwentów studiów I stopnia i 47,4% absolwentów studiów II stopnia. Należy zauważyć, że uzyskane wyniki i ocena rozwoju poszczególnych rodzajów kompetencji są zbliżone do danych uzyskiwanych w trzech poprzednich edycjach badania. Wskazuje to na prawdopodobieństwo istnienia problemów i ograniczeń w programie nauczania bądź sposobie realizacji studiów. Na podstawie wyników jedynie badania Losów Zawodowych Absolwentów nie sposób precyzyjnie wskazać natury istniejących problemów, jednak autor raportu sugeruje szczegółowe zbadanie przyczyn utrzymujących się niskich ocen wpływu studiów na wybrane rodzaje kompetencji.

Kompetencje specjalistyczno-techniczne		Zdecydowanie nie	Raczej nie	Trudno powiedzieć	Raczej tak	Zdecydowanie tak
Rozumienie wypowiedzi i czytanie w języku obcym	Jednolite studia magisterskie	31,4%	22,9%	28,6%	11,4%	5,7%
	Studia I stopnia	16,7%	27,7%	24,1%	20,9%	10,6%
	Studia II stopnia	15,0%	24,4%	30,0%	20,3%	10,3%
Używanie języka obcego w mowie i piśmie	Jednolite studia magisterskie	34,3%	25,7%	25,7%	8,6%	5,7%
	Studia I stopnia	17,4%	28,4%	22,0%	21,3%	11,0%
	Studia II stopnia	17,4%	22,4%	31,2%	21,5%	7,6%
Specjalistyczne umiejętności zawodowe	Jednolite studia magisterskie	22,9%	31,4%	20,0%	20,0%	5,7%
	Studia I stopnia	5,7%	17,7%	33,3%	34,4%	8,9%
	Studia II stopnia	8,2%	19,1%	27,1%	31,8%	13,8%
Obsługa komputera	Jednolite studia magisterskie	31,4%	34,3%	14,3%	8,6%	11,4%
	Studia I stopnia	17,0%	19,1%	25,2%	23,4%	15,2%
	Studia II stopnia	13,8%	14,4%	25,3%	30,9%	15,6%
Znajomość specjalistycznego oprogramowania	Jednolite studia magisterskie	45,7%	28,6%	8,6%	5,7%	11,4%
	Studia I stopnia	25,2%	24,5%	28,0%	13,8%	8,5%
	Studia II stopnia	25,3%	22,1%	24,7%	20,3%	7,6%
Wykorzystywanie teorii w praktyce	Jednolite studia magisterskie	25,7%	31,4%	11,4%	22,9%	8,6%
	Studia I stopnia	8,2%	24,1%	27,0%	31,9%	8,9%
	Studia II stopnia	9,1%	17,6%	29,7%	30,3%	13,2%

Tabela 18 Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji specjalistyczno-technicznych absolwentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich (w %).

5.4 Zadowolenie z ukończonych studiów

Jednym z najważniejszych elementów badania losów absolwentów jest pomiar ich zadowolenia z ukończonych studiów. W przypadku absolwentów kończących studia w roku 2016/2017 pomiaru tego dokonano po ponad roku od ukończenia studiów. Dłuższy okres pozwolił zapoznać się absolwentom z realiami rynku pracy i ocenić ukończone studia na tle rzeczywistych wymagań pracodawców i rynku pracy. Zdecydowana większość uczestników badania *poleciła by swoim znajomym studia na Uniwersytecie Rzeszowskim*. Łączny odsetek odpowiedzi pozytywnych (*zdecydowanie tak i raczej tak*) wahał się od 48,6% w przypadku absolwentów jednolitych studiów magisterskich, poprzez 57,1% wśród absolwentów studiów I stopnia do 62,1% w ocenie absolwentów studiów II stopnia. Warto dodać, że w przypadku tego twierdzenia różnica pomiędzy odpowiedziami pozytywnymi, a negatywnymi była wysoka i wynosiła odpowiednio (do rodzaju studiów) 20,0 p.p., 39,7 p.p. i 44,7 p.p. Pozytywnie oceniony został również wybór kierunku studiów. *Zarekomendowanie znajomym ukończonego kierunku studiów* zadeklarowało 40,0% absolwentów jednolitych studiów magisterskich, 41,8% absolwentów studiów I stopnia i 37,9% absolwentów studiów II stopnia. Najbardziej krytycznie oceniono twierdzenie o *braku problemów ze znalezieniem pracy po ukończonym kierunku studiów*. Niezależnie od rodzaju studiów przekonanych lub raczej przekonanych o braku problemu ze znalezieniem pracy jest nie więcej niż respondentów spodziewających się problemów. W przypadku jednolitych studiów magisterskich odsetek osób, które zgodziły się z twierdzeniem był równy odsetkowi przeciwników jego prawdziwości. W przypadku studiów I i II stopnia przeważały osoby nie zgadzające się z twierdzeniem o braku problemów ze znalezieniem pracy. Największe różnice ze względu na rodzaj ukończonych studiów ujawniły się przy ocenie twierdzenia *Pracodawcy cenią absolwentów z kierunku, który ukończyłem/tam*. Różnica pomiędzy odsetkiem absolwentów zgadzających i nie zgadzających się z ocenianym twierdzeniem wynosi w przypadku jednolitych studiów magisterskich + 28,6 p.p., podczas gdy wśród absolwentów studiów I i II stopnia różnica ta wynosi odpowiednio – 11,3 p.p. i -7,6 p.p. Podsumowując, należy zauważyć, że w całym bloku pytań respondenci nie zgodzili się jedynie z twierdzeniem (oceny negatywne przeważały nad pozytywnymi): *Absolwenci mojego kierunku nie mają problemów ze znalezieniem pracy*.

Ocena kształcenia na ukończonym kierunku studiów		Zdecydowanie nie	Raczej nie	Trudno powiedzieć	Raczej tak	Zdecydowanie tak
Wybrał(a)bym jeszcze raz ten sam kierunek studiów	Jednolite studia magisterskie	14,3%	2,9%	22,9%	28,6%	31,4%
	Studia I stopnia	11,3%	13,1%	17,0%	28,0%	30,5%
	Studia II stopnia	12,1%	9,4%	20,6%	25,6%	32,4%
Po moim kierunku można pracować w wielu miejscach pracy	Jednolite studia magisterskie	2,9%	8,6%	11,4%	37,1%	40,0%
	Studia I stopnia	7,1%	12,8%	25,5%	33,7%	20,9%
	Studia II stopnia	6,2%	15,0%	25,3%	33,8%	19,7%
Absolwenci mojego kierunku nie mają problemów ze znalezieniem pracy	Jednolite studia magisterskie	11,4%	22,9%	31,4%	31,4%	2,9%
	Studia I stopnia	12,1%	23,4%	37,6%	16,0%	11,0%
	Studia II stopnia	17,6%	16,2%	37,1%	20,3%	8,8%
Pracodawcy cenią absolwentów z kierunku, który ukończyłem(am)	Jednolite studia magisterskie	5,7%	8,6%	42,9%	28,6%	14,3%
	Studia I stopnia	8,5%	24,8%	44,7%	15,2%	6,7%
	Studia II stopnia	13,8%	21,8%	36,5%	20,3%	7,6%
Polecił(a)bym znajomym kierunek studiów, który ukończyłem(am)	Jednolite studia magisterskie	17,1%	14,3%	28,6%	22,9%	17,1%
	Studia I stopnia	11,3%	18,4%	28,4%	28,4%	13,5%
	Studia II stopnia	12,4%	19,7%	30,0%	24,4%	13,5%
Polecił(a)bym znajomym studia na Uniwersytecie Rzeszowskim	Jednolite studia magisterskie	17,1%	11,4%	22,9%	40,0%	8,6%
	Studia I stopnia	6,7%	10,6%	25,5%	34,0%	23,0%
	Studia II stopnia	6,8%	10,6%	20,6%	33,5%	28,5%

Tabela 19 Ocena kształcenia na ukończonym kierunku i na Uniwersytecie Rzeszowskim w opinii absolwentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich, po roku od zakończenia studiów.

Na pytanie o braki w programie studiów absolwenci rocznika 2016/2017, podobnie jak ich koleżanki i koledzy w poprzednich falach badania, najczęściej wskazywali na niedostateczny nacisk na *zdobywanie umiejętności praktycznych*. Na ten mankament wskazało średnio 67,4% uczestników badania, w tym 88,6% absolwentów jednolitych studiów magisterskich 69,0% absolwentów studiów I stopnia i 63,9% absolwentów studiów II stopnia. W porównaniu do wyników zanotowanych w poprzedniej edycji badania odsetek wskazujących na braki w programie studiów obejmujące *rozwój umiejętności praktycznych* nieznacznie się zwiększył – o 0,5 p.p. Na drugim końcu skali znalazła się *wiedza teoretyczna*, na której niedostatek w programie studiów wskazało jedynie 5,2% uczestników badania. Na kolejnych miejscach

wśród najczęściej wskazywanych braków w programie studiów znalazły się zagadnienia związane ze współpracą z pracodawcami i dostępem do informacji nt. rynku pracy. Średnio 53,4% respondentów deklarowało potrzebę *organizowania w ramach studiów spotkań z pracodawcami*, przy czym największe zapotrzebowanie na tego rodzaju wsparcie zgłaszali absolwenci studiów w I stopnia (54,8%), a najmniejsze jednolitych studiów magisterskich (45,7%). Bez względu na rodzaj studiów 41,0% respondentów wskazywało na konieczność *dostarczenia studentom rzetelnych informacji o perspektywach zatrudnienia po konkretnym kierunku studiów*. Należy zauważyć, że w tym przypadku różnice ze względu na ukończony rodzaj studiów wskazują, że największą potrzebę w tym zakresie odczuwają absolwenci studiów II stopnia (23,2%) a najmniejszą jednolitych studiów magisterskich (34,3%) .

Czego zabrakło w programie studiów a pomogłoby lepiej poradzić sobie na rynku pracy?	Rodzaj studiów			
	Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Umiejętności praktycznych	88,6%	69,0%	63,9%	67,4%
Spotkań z pracodawcami zatrudniającymi absolwentów po konkretnym kierunku	45,7%	54,8%	53,0%	53,4%
Rzetelnych informacji o perspektywach zatrudnienia po konkretnym kierunku	34,3%	39,1%	43,2%	41,0%
Szkoleń z zakładania działalności gospodarczej	31,4%	32,7%	28,1%	30,3%
Szkoleń z umiejętności miękkich (np. komunikacja, negocjacje, asertywność, itp.)	40,0%	30,6%	26,9%	29,2%
Szkoleń z pisania CV i listów motywacyjnych	17,1%	22,1%	18,0%	19,7%
Wiedzy teoretycznej	11,4%	6,8%	3,3%	5,2%
Czegoś innego	5,7%	7,8%	4,4%	6,0%

Tabela 20 Braki w programie studiów w opinii absolwentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich.

Na pytanie o braki w programie studiów respondenci mogli także odpowiedzieć w formie otwartej. Odpowiedzi uczestników badania były bardzo różnorodne, jednak podobnie jak w poprzednich latach dotyczyły w większości czterech obszarów:

- niedostatecznej ilości zajęć praktycznych, nauki korzystania z najnowszych programów/narzędzi, braku kursów praktycznych z wykorzystaniem narzędzi i technik wykorzystywanych na realnym rynku pracy,
- braku aktualnej wiedzy w programach kształcenia lub w czasie realizacji programu nauczania, braku możliwości zdobycia dodatkowych certyfikatów (np. iso),

- niedostateczna organizacja studiów i/lub niewłaściwy kontakt na linii studenci – prowadzący, brak szacunku, pozytywnej atmosfery i zrozumienia,
- brak możliwości wybierania interesujących przedmiotów / zajęć.

Istotną różnicą w stosunku do badań z przed dwóch lat i starszych, jest brak zarzutów dotyczących poziomu nauczania języków obcych. W poprzednich latach był to drugi najpopularniejszy zarzut w kategorii *inne*, zaś w obecnej i poprzedniej edycji badania jedynie pojedyncze uwagi dotyczyły poziomu i metod kształcenia w zakresie nauki języków obcych.

5.5 Kierunki migracji zawodowej absolwentów

W celu określenia stopnia mobilności na rynku pracy absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2016/2017, w trakcie badania losów zawodowych zapytano o poszukiwanie pracy poza terenem województwa podkarpackiego. Najbardziej mobilni okazali się absolwenci jednolitych studiów magisterskich, z których 42,9% poszukiwała pracy w innych województwach - w poprzedniej edycji badania było to 51,2%, a przed dwoma laty 43,9%. W przypadku studiów I i II odsetek absolwentów poszukujących zatrudnienia poza województwem podkarpackim był niższy i wyniósł odpowiednio 29,1% i 35,9%. Najczęstszymi krajowymi kierunkami poszukiwania pracy wśród absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego było województwo Małopolskie (64,4%) oraz Mazowieckie (28,8%). Powyżej 10% absolwentów poszukiwało również pracy w województwach Lubelskim (17,4%) oraz Dolnośląskim (11,0%). Analizując kierunki poszukiwania pracy w zależności od rodzaju studiów należy zauważyć, że absolwenci jednolitych studiów magisterskich częściej niż pozostałe grupy wybierają województwo Małopolskie (80% wskazań), zaś na drugim miejscu Mazowieckie (33,3%). Absolwenci pozostałych kierunków studiów również najczęściej wybierają województwa Małopolskie i Mazowieckie, jednak odmiennie niż absolwenci jednolitych studiów magisterskich wybierają również inne rejony Polski.

Czy po ukończeniu studiów poszukiwał(a) Pan(i) pracy poza województwem podkarpackim?		Rodzaj studiów			
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Tak	Liczebność	15	82	122	219
	% z Rodzaj studiów	42,9%	29,1%	35,9%	33,3%
Nie	Liczebność	20	200	218	438
	% z Rodzaj studiów	57,1%	70,9%	64,1%	66,7%
Ogółem	Liczebność	35	282	340	657
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabela 21 Absolwenci studiów I stopnia ze względu na poszukiwanie pracy poza województwem podkarpackim.

Poza granicami Polski pracy poszukiwało 26,6% biorących udział w badaniu absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego i było to o 4,2 p.p. mniej niż w badaniu z roku 2019. W celach zarobkowych najczęściej wyjeżdżali z kraju absolwenci rzadziej studiów I stopnia (30,5%), rzadziej studiów II stopnia (23,8%), zaś najrzadziej jednolitych studiów magisterskich (22,9%). W porównaniu z wynikami badania rocznika 2016 wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich oraz studiów II stopnia zmniejszył się odsetek studentów mających za sobą doświadczenia pracy w innych krajach. Inaczej niż w poprzedniej edycji badania, grupą mającą największe zagraniczne doświadczenia są studenci studiów I stopnia.

Czy po ukończeniu studiów wyjeżdżał(a) Pan(i) za granicę w celach zarobkowych?		Rodzaj studiów			
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Tak	Liczebność	8	86	81	175
	% z Rodzaj studiów	22,9%	30,5%	23,8%	26,6%
Nie	Liczebność	27	196	259	482
	% z Rodzaj studiów	77,1%	69,5%	76,2%	73,4%
Ogółem	Liczebność	35	282	340	657
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabela 22 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich ze względu na podejmowanie pracy poza granicami kraju.

Absolwenci wyjeżdżający w celach zarobkowych za granicę najczęściej jako cel swojej podróży wybierają Wielką Brytanię, Holandię i Niemcy, wszystkie trzy kraje zostały wskazane przez podobny odsetek respondentów (odpowiednio 23,6%, 23,0% i 20,7%). Co ciekawe, w badaniu realizowanym przed dwoma laty Wielka Brytania (2018 - 33,6%) była niemal dwukrotnie

bardziej popularna niż Niemcy (2018 - 17,5%). W badaniu realizowanym przed rokiem Wielka Brytania i Niemcy zebrały po 24,4% wskazań, zaś Holandia 19,2%. Można domniemywać, że spadek popularności Wielkiej Brytanii, jako kierunku emigracji zarobkowej jest spowodowany BREXITEM i obostrzeniami na tamtejszym rynku pracy dla pracowników z UE, w tym z Polski. W ciągu ostatnich trzech lat wyraźnie widoczna jest rosnąca rola Holandii jako kierunku emigracji. W stosunku do ubiegłego roku wyprzedziła ona Niemcy niemal zrównując się, z wciąż najpopularniejszą, Wielką Brytanią. Wśród najpopularniejszych kierunków emigracji nie było niespodzianek, a największą popularnością cieszą się kraje „starej” Unii europejskiej, takie jak: Francja, Belgia, Włochy, Grecja i Austria. Co ciekawe w gronie tym znalazły się również Czechy, do których wyjechał podobny (4,6%) odsetek absolwentów co do Hiszpanii czy Szwajcarii. Najpopularniejszym krajem spoza Europy jest USA (2,9%). Wśród absolwentów ponownie znalazły się osoby deklarujące wyjazdy zarobkowe do co najmniej kilku różnych krajów, w niektórych przypadkach na różnych kontynentach. Na podstawie niektórych odpowiedzi (np. Mauritius, Tajlandia, Wietnam) można przypuszczać, że część respondentów myli wyjazdy zarobkowe z rekreacyjnymi.

Kraj	Liczebność	% obserwacji
Wielka Brytania	41	23,6%
Holandia	40	23,0%
Niemcy	36	20,7%
Francja	19	10,9%
Belgia	12	6,9%
Włochy	12	6,9%
Grecja	10	5,7%
Austria	9	5,2%
Czechy	8	4,6%
Hiszpania	8	4,6%
Szwajcaria	7	4,0%
Słowacja	5	2,9%
Ukraina	5	2,9%
USA	5	2,9%
Chorwacja	4	2,3%
Bułgaria	3	1,7%
Irlandia	3	1,7%
Portugalia	3	1,7%
Rumunia	3	1,7%
Węgry	3	1,7%
Egipt	2	1,1%
Malta	2	1,1%
Norwegia	2	1,1%
Szwecja	2	1,1%
Turcja	2	1,1%
Albania	1	0,6%
Białoruś	1	0,6%
Dania	1	0,6%
Estonia	1	0,6%
Gruzja	1	0,6%
Jordania	1	0,6%
Korea Południowa	1	0,6%
Maroko	1	0,6%
Mauritius	1	0,6%
Peru	1	0,6%
Skandynawia	1	0,6%
Tajlandia	1	0,6%
Wietnam	1	0,6%
Suma końcowa	259	148,9%

Tabela 23 Kraje, do których wyjeżdżali absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich

Wśród absolwentów rocznika 2016/2017 skłonność do wyjazdów zagranicznych jest niższa niż w badaniu zrealizowanym rok wcześniej. Deklarację chęci wyjazdu z Polski w ciągu najbliższych 6 miesięcy złożyło 4,3% respondentów (spadek o 4,9 p.p.). Najmniejszą skłonność do wyjazdu poza granice kraju wykazali absolwenci jednolitych studiów magisterskich (0%), zaś największą studiów II stopnia (5,3%, spadek o 5,0 p.p.) oraz studiów I stopnia (3,8% spadek o 5,4 p.p.). Należy zauważyć, że odsetek absolwentów mających plany emigracji zmalał bardzo znacznie niezależnie od rodzaju studiów. Można przypuszczać, że emigracja przestała być postrzegana przez absolwentów jako atrakcyjna alternatywa do pracy w Polsce.

Czy w perspektywie najbliższych 6 miesięcy planuje Pan(i) wyjazd za granicę?		Rodzaj studiów			
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Tak	Liczebność	0	15	13	28
	% z Rodzaj studiów	0,0%	5,3%	3,8%	4,3%
Nie	Liczebność	28	183	239	450
	% z Rodzaj studiów	80,0%	64,9%	70,3%	68,5%
Trudno powiedzieć	Liczebność	7	65	71	143
	% z Rodzaj studiów	20,0%	23,0%	20,9%	21,8%
Nie dotyczy - jestem obecnie za granicą	Liczebność	0	19	17	36
	% z Rodzaj studiów	4,9%	4,8%	6,3%	5,7%

Tabela 24 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich ze względu na plany wyjazdu zarobkowego za granicę.

Lista krajów, do których emigrację planują absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego w stosunku do poprzedniej edycji badania wyraźnie się skróciła – 22 kraje w obecnej edycji vs. 31 w roku 2019 i 24 w roku 2018. Wśród krajów przyszłej emigracji najczęściej wskazywane były Niemcy, Hiszpania, Holandia, Tajlandia, Turcja i Włochy. Pojedynczy respondenci wskazywali również pozostałe kraje europejskie oraz Filipiny, Gruzję, Kanadę, Meksyk, USA i Zjednoczone Emiraty Arabskie. Jednocześnie warto zauważyć, że przyczyną skrócenia się listy krajów potencjalnej emigracji jest prawdopodobnie znacznie niższy odsetek osób deklarujących chęć wyjazdu. W bieżącej edycji badania każdy z planujących wyjazd wskazywał średnio 1,25 kraju, czyli dokładnie tyle samo co w badaniu zrealizowanym przed rokiem. Pełna lista krajów planowanej emigracji została zaprezentowana w tabeli poniżej.

Kraj	Liczebność	% obserwacji
Niemcy	7	25,0%
Hiszpania	4	14,3%
Holandia	2	7,1%
Tajlandia	2	7,1%
Turcja	2	7,1%
Włochy	2	7,1%
Austria	1	3,6%
Belgia	1	3,6%
Czechy	1	3,6%
Dania	1	3,6%
Filipiny	1	3,6%
Grecja	1	3,6%
Gruzja	1	3,6%
Islandia	1	3,6%
Kanada	1	3,6%
Meksyk	1	3,6%
Norwegia	1	3,6%
Rumunia	1	3,6%
Szwajcaria	1	3,6%
Ukraina	1	3,6%
USA	1	3,6%
Zjednoczone Emiraty Arabskie	1	3,6%
Suma końcowa	35	125,0%

Tabela 25 Kraje planowanej emigracji absolwentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich.

5.6 Podnoszenie kwalifikacji

Pomimo ukończenia studiów, aż 71,4% absolwentów deklaruje dalsze podnoszenie swoich kwalifikacji. Warto zauważyć, że odsetek ten rośnie trzeci rok z rzędu, w stosunku do zeszłego roku wzrost wynosi 2,1 p.p., w latach 2019 vs. 2018 było to 1,7 p.p., podczas gdy w latach 2018 vs. 2017 aż 9,9 p.p. Wzrost odsetka absolwentów podnoszących kwalifikacje wynika zarówno z faktu kontynuowania studiów wyższych (tegoroczne dane wskazują, że studia kontynuuje

jedynie 16,7% respondentów i jest to o 1,6 p.p. mniej niż przed rokiem), jak również podejmowania innych działań mających na celu podnoszenie kwalifikacji.

Czy po zakończeniu studiów nadal podnosi Pan(i) swoje kwalifikacje?		Rodzaj studiów			
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Tak	Liczebność	30	207	232	469
	% z Rodzaj studiów	85,7%	73,4%	68,2%	71,4%
Nie	Liczebność	5	75	108	188
	% z Rodzaj studiów	14,3%	26,6%	31,8%	28,6%
Ogółem	Liczebność	35	282	340	657
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabela 26 Podnoszenie kwalifikacji przez absolwentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich.

Wśród działań podejmowanych w celu podniesienia kwalifikacji największy odsetek respondentów wynoszący 61,8% wskazuje na *samokształcenie* (spadek o 1,5 p.p.). Z tej formy podnoszenia kwalifikacji najczęściej korzystali absolwenci studiów I stopnia (65,5%), zaś najrzadziej jednolitych studiów magisterskich (46,1%). Drugim najpopularniejszym sposobem podnoszenia kwalifikacji było *uczestnictwo w kursach zawodowych* wskazane przez 53,4% respondentów (wzrost o 2,6 p.p.). Niemal ¼ biorących udział w badaniu absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego podjęła *studia podyplomowe* (24,8%), 20,9% uczestniczyło w tzw. *szkoleniach miękkich (komunikacja, asertywność, negocjacje itp.)*, zaś 16,5% uczestniczyła w *kursach językowych*. Najchętniej doksztalcali się absolwenci studiów II stopnia, każdy z nich wskazał średnio 1,93 (w poprzednim roku 2,07) wykorzystywanych przez siebie form podnoszenia kwalifikacji. Wśród absolwentów studiów I stopnia wskaźnik ten wyniósł 1,92 (1,84 w 2019) zaś w przypadku absolwentów jednolitych studiów magisterskich 1,67 (praktycznie bez zmian). Należy zauważyć utrzymanie się poziomu działań podnoszących kwalifikacje wśród absolwentów wszystkich rodzajów studiów.

Podnoszenie kwalifikacji	Rodzaj studiów			
	Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Samokształcenie	46,7%	65,5%	60,3%	61,8%
Uczestnictwo w kursach zawodowych	30,0%	50,0%	59,5%	53,4%
Podjęcie studiów podyplomowych	16,7%	21,8%	28,4%	24,8%
Uczestnictwo w szkoleniach miękkich	6,7%	24,8%	19,4%	20,9%
Uczestnictwo w kursach językowych	20,0%	16,5%	15,9%	16,5%
Inne działania	46,7%	13,6%	9,5%	13,7%

Tabela 27 Działania podejmowane w celu podnoszenia kwalifikacji przez absolwentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich.

5.7 Informacje o absolwentach podejmujących zatrudnienie

Na pytania zawarte w tym bloku pytań odpowiedzieli respondenci wykonujący pracę najemną lub będący na stażu. Warto zauważyć, że tak zdefiniowana grupa osób pracujących stanowiła 83,9% wszystkich uczestników badania (wzrost o 0,9 p.p.). Wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich osoby pracujące najemnie stanowiły 94,3% (w stosunku do poprzedniej edycji badania wzrost o 6,5 p.p.), wśród absolwentów studiów I stopnia 81,9% (wzrost o 0,5 p.p.), zaś wśród absolwentów studiów II stopnia 84,4% (wzrost o 0,6 p.p.). W grupie zatrudnionych odsetek stażystów jest relatywnie niewielki i wynosi 2,3% (wzrost o 0,2 p.p.), w przypadku jednolitych studiów magisterskich była to 2,9%, wśród absolwentów studiów I stopnia na stażu było 2,8% respondentów, zaś w grupie osób, które ukończyły studia II stopnia było to 1,8%.

W dalszej części raportu analizie poddano odsetek zatrudnionych respondentów dla poszczególnych kierunków kształcenia. Z uwagi na relatywnie niewielką, w stosunku do ilości kierunków kształcenia, liczebność próby zrezygnowano ze stosowania podziału na rodzaje studiów, ponieważ skutkowało by to skrajnie niewielkimi liczebnościami uniemożliwiającymi formułowanie jakichkolwiek wniosków. Analizując odsetek zatrudnionych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego należy wziąć pod uwagę ilość respondentów badania dla każdego z kierunków kształcenia, ponieważ z uwagi na niską liczebność próby część danych należy traktować jedynie orientacyjnie.

Wśród biorących udział w badaniu pracujących najemnie absolwentów 45,2% jest zatrudnione w firmach prywatnych, 30,9% w instytucjach państwowych, zaś 2,3% respondentów jest na stażu. Wyraźnie niższy niż w poprzednich latach odsetek respondentów godzi pracę najemną z prowadzeniem własnej działalności gospodarczej (0,2%), zaś wyższy z kontynuowaniem studiów (4,9%). Bez zatrudnienia pozostaje 10,4% respondentów (spadek o 2,1 p.p.), z czego 9,1% to osoby bezrobotne, a 1,2% pozostaje bez zatrudnienia ze względu na kontynuowanie edukacji.

Jaki jest Pana(i) obecny status zawodowy?	Rodzaj studiów			
	Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Jestem zatrudniony(a) w firmie prywatnej	48,6%	45,4%	44,7%	45,2%
Jestem zatrudniony(a) w instytucji państwowej	25,7%	26,2%	35,3%	30,9%
Założyłem(łam) działalność gospodarczą	2,9%	5,3%	6,2%	5,6%
Pracuję najemnie i prowadzę własną działalność	5,7%	0,7%	--	0,6%
Jestem na stażu	2,9%	2,8%	1,8%	2,3%
Studiuje i pracuje	11,4%	6,7%	2,6%	4,9%
Studiuje i prowadzi działalność gospodarczą	--	0,4%	--	0,2%
Studiuje i nie pracuje	--	1,1%	1,5%	1,2%
Jestem osobą bezrobotną	2,9%	11,3%	7,9%	9,1%

Tabela 28 Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego ze względu na status zawodowy oraz rodzaj studiów.

Z uwagi na niewielką liczbę respondentów w odniesieniu do poszczególnych kierunków kształcenia, w tabeli poniżej pokazano jedynie liczebności, bez podawania procentowego udziału poszczególnych kategorii statusu zawodowego. Spośród 41 wymienionych przez respondentów kierunków kształcenia 5 i więcej reprezentantów miały 32 kierunki, zatem liczebności w poszczególnych, tworzonych przez kierunek studiów i status zawodowy kategoriach są ekstremalnie małe, dlatego też dla wszystkich kierunków zaprezentowano jedynie liczebność respondentów.

Jaki jest Pana(i) obecny status zawodowy?									
	Praca w firmie prywatnej	Praca w instytucji państwowej	Własna działalność gospodarcza	Praca najemna i własna działalność	Staż	Studiuje i pracuje	Studiuje i własna działalność	Studiuje i nie pracuje	Jestem osobą bezrobotną
Administracja	17	17	1	0	3	0	0	0	11
Architektura krajobrazu	3	2	1	0	2	0	0	1	1
Biologia	2	1	0	0	0	0	0	0	0
Biotechnologia	1	3	0	0	0	3	0	1	0
Dietetyka	6	2	4	0	1	2	0	0	7
Edukacja Artystyczna w z. Sztuki Muzycznej	2	4	0	0	0	0	0	1	1
Edukacja Artystyczna w z. Sztuki Plastycznej	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Ekonomia	33	12	1	0	0	2	0	0	8
Elektroradiologia	6	4	0	0	0	1	0	0	0
Europeistyka	2	0	0	0	0	1	0	0	0
Filologia Angielska	10	10	2	0	1	0	0	0	2
Filologia Germańska	6	3	0	0	0	0	0	0	1
Filologia Polska	4	8	0	0	1	0	0	2	0
Filologia Rosyjska	5	0	1	0	0	0	0	0	1
Filozofia	1	0	1	0	0	0	0	0	0
Fizjoterapia	24	13	6	1	0	0	0	1	7
Fizyka	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Fizyka Techniczna	2	0	0	0	0	1	0	0	1
Grafika	2	0	0	1	0	0	0	0	0
Historia	3	3	0	0	1	1	0	2	1
Informatyka	14	1	5	0	0	0	0	0	1
Inżynieria bezpieczeństwa	10	1	0	0	1	1	0	0	2
Inżynieria materiałowa	10	1	1	1	0	1	0	0	1
Kulturoznawstwo	1	1	1	0	0	0	0	0	0
Matematyka	3	4	0	0	0	0	0	0	0
Mechatronika	11	1	0	0	0	0	0	0	0
Nauki o Rodzinie	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Ochrona Środowiska	3	4	0	0	0	0	0	0	0
Pedagogika	27	31	3	0	0	7	0	0	2

Pielęgniarstwo	7	15	0	0	0	1	0	0	0
Politologia	2	1	0	0	1	0	0	0	0
Położnictwo	4	7	1	0	0	0	1	0	1
Praca Socjalna	4	9	0	0	0	0	0	0	0
Prawo	15	9	1	1	1	4	0	0	1
Ratownictwo Medyczne	3	5	1	0	0	1	0	0	1
Rolnictwo	0	1	1	0	0	0	0	0	3
Socjologia	3	4	0	0	0	0	0	0	1
Technologia Żywności i Żywnienia Człowieka	23	6	2	0	1	2	0	0	1
Turystyka i Rekreacja	19	2	2	0	0	1	0	0	2
Wychowanie Fizyczne	5	11	2	0	0	2	0	0	0
Zdrowie Publiczne	1	2	0	0	1	0	0	0	1
Inne	1	3	0	0	1	1	0	0	2
Ogółem	297	203	37	4	15	32	1	8	60

Tabela 29 Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego ze względu na status zawodowy oraz ukończony kierunek studiów.

W obecnej edycji badania losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego 44,4% respondentów deklarujących, że pracują najmniej wskazała, że jest to ich pierwsza praca po zakończeniu studiów (spadek o 0,9 p.p.). Dla 34,5% respondentów jest to druga (wzrost o 4,9 p.p.), a dla 15,1% trzecia praca (spadek o 1,9 p.p.) „po studiach”. Respondentów, którzy zmieniali pracę czterokrotnie jest 3,3% (spadek o 1,9 p.p.) zaś pięciokrotnie i więcej 2,7% (spadek o 0,1 p.p.). Warto zauważyć, że relatywnie najrzadziej pracę zmieniają absolwenci studiów I stopnia. W tej grupie aż 80,5% wykonywała pierwszą lub drugą pracę po ukończeniu studiów. Odsetek ten wśród absolwentów studiów II stopnia wynosi 79,0%, zaś wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich 66,7%. Odsetek respondentów wykonujących czwartą lub kolejną pracę wynosi 12,1% w przypadku absolwentów jednolitych studiów magisterskich i po 5,6% wśród absolwentów studiów I i II stopnia.

Czy praca, którą Pan(i) aktualnie wykonuje jest pierwszą pracą po ukończeniu studiów?		Rodzaj studiów			
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Tak	Liczebność	13	109	122	244
	% z Rodzaj studiów	39,4%	47,2%	42,7%	44,4%
Nie, jest to druga praca	Liczebność	9	77	104	190
	% z Rodzaj studiów	27,3%	33,3%	36,4%	34,5%
Nie, jest to trzecia praca	Liczebność	7	32	44	83
	% z Rodzaj studiów	21,2%	13,9%	15,4%	15,1%
Nie, jest to czwarta praca	Liczebność	1	6	11	18
	% z Rodzaj studiów	3,0%	2,6%	3,8%	3,3%
Nie, jest to piąta praca lub kolejna	Liczebność	3	7	5	15
	% z Rodzaj studiów	9,1%	3,0%	1,7%	2,7%

Tabela 30 Absolwenci studiów jednolitych, I i II stopnia pracujący najemniej ze względu na liczbę dotychczasowych miejsc pracy.

Absolwenci poproszeni o określenie jak dużo czasu po ukończeniu studiów zajęło im znalezienie pierwszej pracy, najczęściej wskazywali okres od 2 do 6 miesięcy (37,8%). Swoją pierwszą pracę w ciągu miesiąca od zakończenia edukacji znalazło 23,4% badanych. Ponad 1/5 respondentów pracowała już w trakcie studiów (23,2%). Warto zauważyć, że pracę w ciągu pół roku od zakończenia studiów znalazło ponad 60% respondentów, a odsetek ten jest podobny wśród absolwentów wszystkich rodzajów studiów. Co ciekawe, w czasie studiów najrzadziej pracowali absolwenci jednolitych studiów magisterskich (18,2%), a częściej absolwenci studiów I stopnia (22,5%) i studiów II stopnia (24,3%). W ciągu pierwszego miesiąca od zakończenia studiów pracę znalazło 22,5% absolwentów studiów II stopnia i po 24,2% absolwentów studiów I stopnia i jednolitych studiów magisterskich. Podsumowując, można powiedzieć, że relatywnie najszybciej pracę znajdują absolwenci jednolitych studiów magisterskich. W tej grupie jedynie 18,2% absolwentów pracowało już w czasie studiów, natomiast w ciągu pół roku od zakończenia edukacji pracę znalazło 63,6% absolwentów. Odsetek absolwentów, którzy znaleźli pracę w ciągu pół roku od daty ukończenia studiów wyniósł w przypadku absolwentów studiów I stopnia 60,6% i 61,3% wśród absolwentów studiów II stopnia.

Ile czasu zajęło Panu(i) znalezienie pierwszej pracy po ukończeniu studiów?		Rodzaj studiów			
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Do 1 miesiąca	Liczebność	8	56	64	128
	% z Rodzaj studiów	24,2%	24,2%	22,5%	23,4%
Od 2 do 6 miesięcy	Liczebność	13	84	110	207
	% z Rodzaj studiów	39,4%	36,4%	38,7%	37,8%
Od 7 do 9 miesięcy	Liczebność	3	15	21	39
	% z Rodzaj studiów	9,1%	6,5%	7,4%	7,1%
Od 10 do 12 miesięcy	Liczebność	1	13	9	23
	% z Rodzaj studiów	3,0%	5,6%	3,2%	4,2%
Ponad 1 rok	Liczebność	2	11	11	24
	% z Rodzaj studiów	6,1%	4,8%	3,9%	4,4%
Pracowałem już w trakcie studiów	Liczebność	6	52	69	127
	% z Rodzaj studiów	18,2%	22,5%	24,3%	23,2%

Tabela 31 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich pracujący najemnie ze względu na czas poszukiwania pierwszej pracy.

Wykonujący pracę najemną absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2016/2017 zostali poproszeni o wskazanie rodzaju umowy na podstawie, której świadczą pracę. Inaczej niż w poprzednich latach najliczniejszą grupę stanowiły osoby pracujące na podstawie *umowy o pracę na czas nieokreślony*. Odsetek umów wynosi 47,4% i w stosunku do badania z ubiegłego roku jest to wzrost o 0,4 p.p., ale w porównaniu do roku 2018 odsetek takich umów wzrósł o 12,6 p.p. Drugą najliczniejszą grupą byli pracownicy zatrudnieni na podstawie *umów o pracę na czas określony* (38,5%, spadek o 0,5 p.p., a w stosunku do roku 2018 o 8,7 p.p.). Zmniejszył się odsetek respondentów pracujących na podstawie *umów na okres próbny i na zastępstwo* - było odpowiednio 1,8% (spadek o 1,1 p.p.) i 2,6% (spadek o 1,5 p.p.). Na *umowie o dzieło* nie pracował żaden z respondentów, a na *umowie-zleceniu* pracowało 4,4% absolwentów. Ze staży absolwenckich skorzystało 2,7% respondentów i jest to wzrost o 0,7 p.p. wobec poprzedniej edycji badania. Zdecydowana większość absolwentów skorzystała ze *stażu bez pośrednictwem urzędu pracy* (1,8%). „Na czarno”, czyli *bez żadnej formalnej umowy* pracuje 7 absolwentów rocznika 2016/2017, czyli 1,3% uczestników badania, co jest wynikiem wyższym o 1,2 p.p. w porównaniu z rokiem poprzednim. W przypadku umów na czas nieokreślony występują istotne różnice ze względu na ukończony rodzaj studiów. Wśród

absolwentów studiów II stopnia odsetek zatrudnionych na ten rodzaj umowy wyniósł 56,3%, wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich było to 57,6%, podczas gdy wśród absolwentów studiów I stopnia było to jedynie 35,1%. Należy zauważyć, że w przypadku studiów II stopnia oraz jednolitych magisterskich wskaźnik zatrudnienia na umowę o pracę na czas nieokreślony był wyższy niż w roku poprzednim.

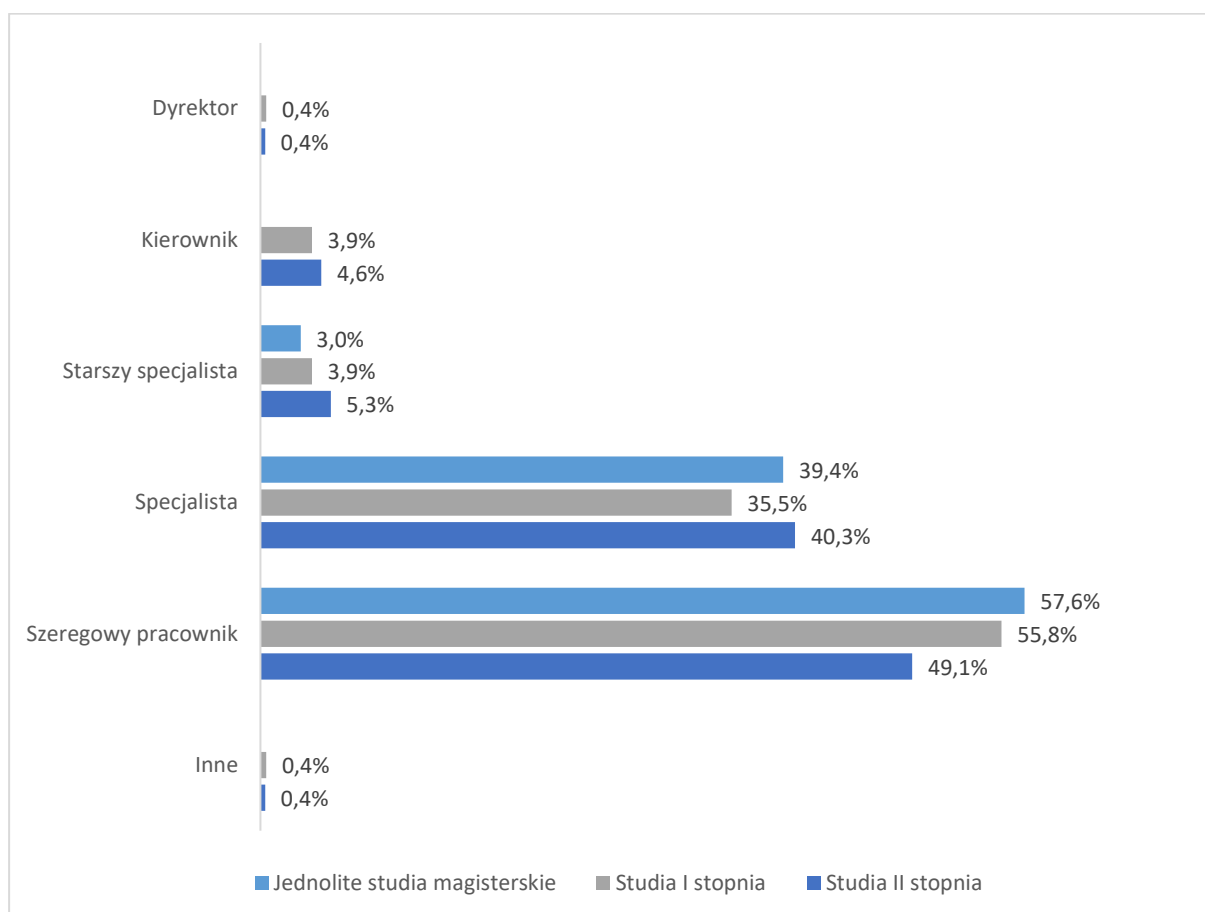
Jaki rodzaj umowy posiada Pan(i) w obecnej pracy?		Rodzaj studiów			
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Umowa na czas nieokreślony	Liczebność	19	81	160	260
	% z Rodzaj studiów	57,6%	35,1%	56,3%	47,4%
Umowa na czas określony	Liczebność	3	107	101	211
	% z Rodzaj studiów	9,1%	46,3%	35,6%	38,5%
Umowa zlecenie	Liczebność	2	18	4	24
	% z Rodzaj studiów	6,1%	7,8%	1,4%	4,4%
Umowa na okres próbny	Liczebność	0	7	3	10
	% z Rodzaj studiów	0,0%	3,0%	1,1%	1,8%
Umowa na zastępstwo	Liczebność	1	6	7	14
	% z Rodzaj studiów	3,0%	2,6%	2,5%	2,6%
Staż absolwencki z urzędu pracy	Liczebność	0	3	2	5
	% z Rodzaj studiów	0,0%	1,3%	0,7%	0,9%
Staż absolwencki bez urzędu pracy	Liczebność	1	5	4	10
	% z Rodzaj studiów	3,0%	2,2%	1,4%	1,8%
Praca bez umowy	Liczebność	5	1	1	7
	% z Rodzaj studiów	15,2%	0,4%	0,4%	1,3%
Inne	Liczebność	2	3	2	7
	% z Rodzaj studiów	6,1%	1,3%	0,7%	1,3%

Tabela 32 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich pracujący najmniej ze względu na rodzaj posiadanej umowy w obecnej pracy.

W obecnej edycji badania wpływ ukończonego rodzaju studiów na zajmowane stanowisko jest wyraźnie mniej widoczny niż w latach poprzednich. W przypadku absolwentów jednolitych studiów magisterskich po upływie ponad roku od zakończenia studiów stanowisko *szeregowego pracownika* zajmuje 57,6%, stanowisko *specjalisty* 39,4%, zaś stanowisko *starszego specjalisty* 3,0% ankietowanych. Żaden z absolwentów jednolitych studiów

magisterskich nie zajmował stanowiska *kierownika* lub *dyrektora*. Wśród absolwentów studiów I i II stopnia wykonujących pracę najemną stanowisko *szeregowego pracownika* zajmuje odpowiednio 55,8% i 49,1% respondentów. Odsetek *specjalistów* wynosi 35,5% w przypadku studiów I stopnia i 40,3% po studiach II stopnia. Na wyższych stanowiskach (*starszy specjalista, kierownik, dyrektor*) pracowało 8,2% absolwentów studiów I stopnia i 10,2% absolwentów studiów II stopnia. Ponieważ liczebność absolwentów piastujących wyższe stanowiska jest relatywnie niewielka nie należy w oparciu o nią wyciągać wniosków natury ogólnej. W porównaniu z danymi lat z lat poprzednich widać stabilizację sytuacji na rynku pracy i trudniejszy dostęp do wyższych stanowisk.

Wykres 7 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich pracujący najemnie ze względu na zajmowane stanowisko.

Wśród absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego wykonujących pracę najemną, w 22,3% przypadków, nie miała ona nic wspólnego z ukończonym kierunkiem studiów. Nieco wyższy odsetek absolwentów wykonywał pracę częściowo związaną z ukończonymi studiami (31,6%),

zaś pracę całkowicie zgodną z wykształceniem wykonywało 43,0% absolwentów. Zgodność wykonywanej pracy z wykształceniem była uzależniona od rodzaju studiów. Wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich odsetek osób deklarujących pracę zgodną z wykształceniem wyniósł aż 72,7% (wzrost o 22,7 p.p.), wśród absolwentów studiów I stopnia 35,1% (spadek o 5,6 p.p.), zaś wśród absolwentów studiów II stopnia 45,9% (wzrost o 4,1 p.p.). Różnice związane z rodzajem studiów są jeszcze bardziej widoczne, gdy porówna się odsetek absolwentów, których wykonywana praca jest zupełnie niezgodna z ukończonym kierunkiem studiów. W przypadku studiów I stopnia było to 28,1% (wzrost o 4,4 p.p.) podczas gdy wśród absolwentów studiów II stopnia odsetek ten wynosił 19,4% (spadek o 3,0 p.p. W porównaniu do wyników analogicznego badania realizowanego wśród absolwentów rocznika 2015/2016 wyraźne zmiany zgodności wykonywanej pracy z wykształceniem dotyczą jedynie absolwentów jednolitych studiów magisterskich – wyraźnie zwiększył się odsetek absolwentów wykonujących pracę całkowicie zgodną z wykształceniem, a zmalał wykonujących pracę częściowo niezgodną i niezgodną z wykształceniem.

W jakim stopniu Pana(i) zdaniem obecna praca jest związana z kierunkiem studiów, który Pan(i) ukończył(a)?		Rodzaj studiów			
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Całkowicie	Liczebność	24	81	130	235
	% z Rodzaj studiów	72,7%	35,1%	45,9%	43,0%
Częściowo	Liczebność	5	76	92	173
	% z Rodzaj studiów	15,2%	32,9%	32,5%	31,6%
Wcale	Liczebność	2	65	55	122
	% z Rodzaj studiów	6,1%	28,1%	19,4%	22,3%
Trudno powiedzieć	Liczebność	2	9	6	17
	% z Rodzaj studiów	6,1%	3,9%	2,1%	3,1%

Tabela 33 Powiązanie kierunku studiów ukończonego przez absolwentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich z wykonywaną przez nich pracą.

Średnio 71,0% pracujących respondentów było zatrudnione w firmach zlokalizowanych w województwie podkarpackim (spadek o 1,4 p.p.). W przypadku absolwentów studiów I i II stopnia odsetek pracujących w firmach z województwa podkarpackiego był podobny i wahał się w granicach 71,2% - 72,3%, natomiast absolwenci jednolitych studiów magisterskich wynosi 57,6%. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich częściej niż pozostałe grupy, pracowali w przedsiębiorstwach spoza województwa podkarpackiego (różnica 14 p.p.).

Czy firma, w której Pan(i) pracuje znajduje się w województwie podkarpackim?		Rodzaj studiów			
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Tak	Liczebność	19	163	204	386
	% z Rodzaj studiów	57,6%	71,2%	72,3%	71,0%
Nie	Liczebność	14	66	78	158
	% z Rodzaj studiów	42,4%	28,8%	27,7%	29,0%

Tabela 34 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich według lokalizacji firmy, w której są zatrudnieni.

Wśród absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2016/2017 pracujących poza województwem podkarpackim, największy odsetek (37,3%) pracuje w sąsiednim województwie małopolskim. Drugim pod względem popularności kierunkiem migracji jest województwo mazowieckie, które wybrało 13,9% respondentów, zaś trzecim województwo lubelskie z 10,1% udziałem. Wśród lokalizacji firm, w których pracowali absolwenci rocznika 2016/2017 wymienionych zostało 10 z 16 województw, ale należy zauważyć, że aż 22,2% respondentów (35 osób) odpowiedziało, że firma w której pracują znajduje się poza granicami Polski.

Województwo	Liczebność	Procent
Małopolskie	59	37,3
Mazowieckie	22	13,9
Lubelskie	16	10,1
Dolnośląskie	5	3,2
Pomorskie	5	3,2
Świętokrzyskie	5	3,2
Zachodniopomorskie	4	2,5
Śląskie	3	1,9
Łódzkie	2	1,3
Wielkopolskie	2	1,3
Firma w której pracuję znajduje się za granicą	35	22,2
Ogółem	158	100,0

Tabela 35 Miejsce lokalizacji firm zatrudniających absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego pracujących poza województwem podkarpackim.

W obecnej edycji raportu zrezygnowano z praktykowanego w poprzednich latach skrzyżowania pytania o kierunek studiów z pytaniem o branżę, w której respondent jest

zatrudniony, ponieważ bardzo niskie liczebności w poszczególnych komórkach uniemożliwiają jakąkolwiek analizę statystyczną nie pozwalając na wyciąganie wniosków. Poniżej przedstawiono zatrudnienie absolwentów studiów jednolitych magisterskich oraz I i II stopnia w poszczególnych branżach.

Branża		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Administracja publiczna	Liczebność	4	24	21	49
	%	12,1%	10,5%	7,4%	9,0%
Architektura, Projektowanie wnętrz	Liczebność	0	0	1	1
	%	0,0%	0,0%	0,4%	0,2%
Badania i rozwój	Liczebność	0	2	2	4
	%	0,0%	0,9%	0,7%	0,7%
Bankowość i finanse	Liczebność	0	6	9	15
	%	0,0%	2,6%	3,2%	2,8%
Budownictwo, Geodezja	Liczebność	0	1	0	1
	%	0,0%	0,4%	0,0%	0,2%
Doradztwo, Consulting	Liczebność	1	0	3	4
	%	3,0%	0,0%	1,1%	0,7%
Edukacja, Nauka, Kursy, Szkolenia	Liczebność	0	36	60	96
	%	0,0%	15,7%	21,2%	17,6%
Elektronika, Automatyka	Liczebność	0	0	1	1
	%	0,0%	0,0%	0,4%	0,2%
Farmaceutyka, Biotechnologia, Chemia	Liczebność	0	1	2	3
	%	0,0%	0,4%	0,7%	0,6%
Gastronomia, Catering	Liczebność	0	3	4	7
	%	0,0%	1,3%	1,4%	1,3%
Grafika, Fotografia, Kreacja	Liczebność	1	1	3	5
	%	3,0%	0,4%	1,1%	0,9%
Hotelarstwo, Turystyka	Liczebność	0	4	7	11
	%	0,0%	1,7%	2,5%	2,0%
Human Resources, Kadry	Liczebność	1	2	6	9
	%	3,0%	0,9%	2,1%	1,7%
Internet, Multimedia	Liczebność	0	1	0	1
	%	0,0%	0,4%	0,0%	0,2%
Inżynieria, Technika	Liczebność	0	3	2	5
	%	0,0%	1,3%	0,7%	0,9%
IT	Liczebność	0	12	9	21
	%	0,0%	5,2%	3,2%	3,9%
Kontrola jakości	Liczebność	0	2	8	10
	%	0,0%	0,9%	2,8%	1,8%
Kosmetyka, Wizaż, Uroda	Liczebność	0	0	2	2
	%	0,0%	0,0%	0,7%	0,4%
Księgowość, Audyt, Podatki	Liczebność	0	4	13	17
	%	0,0%	1,7%	4,6%	3,1%

Logistyka, Zakupy, Transport	Liczebność	0	11	9	20
	%	0,0%	4,8%	3,2%	3,7%
Marketing, Reklama, PR	Liczebność	1	4	1	6
	%	3,0%	1,7%	0,4%	1,1%
Sztuka, Rozrywka, Media	Liczebność	1	0	1	2
	%	3,0%	0,0%	0,4%	0,4%
Medycyna, Opieka zdrowotna, Zdrowie	Liczebność	1	45	56	102
	%	3,0%	19,7%	19,8%	18,7%
Motoryzacja	Liczebność	0	3	2	5
	%	0,0%	1,3%	0,7%	0,9%
Nieruchomości	Liczebność	0	1	0	1
	%	0,0%	0,4%	0,0%	0,2%
Ochrona środowiska	Liczebność	0	0	2	2
	%	0,0%	0,0%	0,7%	0,4%
Opieka	Liczebność	0	7	8	15
	%	0,0%	3,1%	2,8%	2,8%
Organizacje pozarządowe, Wolontariat	Liczebność	1	0	0	1
	%	3,0%	0,0%	0,0%	0,2%
Prawo	Liczebność	20	4	1	25
	%	60,6%	1,7%	0,4%	4,6%
Przemysł, Produkcja	Liczebność	1	15	14	30
	%	3,0%	6,6%	4,9%	5,5%
Rolnictwo	Liczebność	0	0	2	2
	%	0,0%	0,0%	0,7%	0,4%
Służby mundurowe	Liczebność	0	5	4	9
	%	0,0%	2,2%	1,4%	1,7%
Sport, Rekreacja	Liczebność	0	5	5	10
	%	0,0%	2,2%	1,8%	1,8%
Sprzedaż, Obsługa klienta	Liczebność	1	20	18	39
	%	3,0%	8,7%	6,4%	7,2%
Telekomunikacja	Liczebność	0	2	1	3
	%	0,0%	0,9%	0,4%	0,6%
Tłumaczenia	Liczebność	0	0	1	1
	%	0,0%	0,0%	0,4%	0,2%
Ubezpieczenia	Liczebność	0	0	1	1
	%	0,0%	0,0%	0,4%	0,2%
Usługi	Liczebność	0	4	2	6
	%	0,0%	1,7%	0,7%	1,1%
Wydawnictwo, Dziennikarstwo	Liczebność	0	0	2	2
	%	0,0%	0,0%	0,7%	0,4%
Inna	Liczebność	0	1	0	1
	%	0,0%	0,4%	0,0%	0,2%

Tabela 36 Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego pracujący najemnie ze względu na branże, w których są zatrudnieni.

Spośród 33 biorących udział w badaniu absolwentów jednolitych studiów magisterskich przytłaczająca większość (20 os.) pracuje w branży *Prawo* i to właśnie w tej branży wystąpią

największa zgodność wykształcenia i zatrudnienia. Wśród 229 absolwentów studiów I stopnia największa liczba (45 os.; 19,7%) jest zatrudniona w branży *Medycyna, Opieka zdrowotna, Zdrowie* na drugim miejscu znajduje się *Edukacja, Nauka, Kursy, Szkolenia* (36 os.; 15,7%), a na trzecim *Administracja publiczna* (24 os.; 10,5%). Dużą popularnością cieszyła się również branża *Sprzedaż, obsługa klienta*, w której zatrudnienie znalazło 20 osób. Podobnie jak w poprzedniej edycji badania największa zgodność wykształcenia z wykonywaną pracą wystąpiła na kierunkach medycznych i pokrewnych, których absolwenci w zdecydowanej większości pracowali w branży związanej z medycyną i opieką zdrowotną. Największa ilość, spośród biorących udział w badaniu 283 absolwentów studiów II stopnia największa liczba (60 os.; 21,2%) jest zatrudniona w branży *Edukacja, Nauka, Kursy, Szkolenia* na drugim miejscu znajduje się *Medycyna, Opieka zdrowotna, Zdrowie* (56 os.; 19,8%), a na trzecim *Administracja publiczna* (21 os.; 7,4%). Ponownie najwyższą zgodność ukończonego kierunku studiów z wykonywaną pracą miała miejsce w przypadku kierunków związanych z medycyną i ochroną zdrowia. Należy zauważyć, że rodzaj ukończonych studiów nie ma wpływu na najczęściej wybierane przez absolwentów branże. Zarówno w przypadku studiów I jak i II stopnia najpopularniejsze są te same branże, zamieniające się co najwyżej kolejnością.

Zarobki netto z pracy najemnej		Rodzaj studiów			
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Poniżej 1 800 zł netto	Liczebność	5	14	14	33
	% z Rodzaj studiów	15,2%	6,1%	5,0%	6,1%
Od 1 801 do 2100 zł netto	Liczebność	1	47	38	86
	% z Rodzaj studiów	3,0%	20,5%	13,5%	15,8%
Od 2101 do 2500 zł netto	Liczebność	4	44	68	116
	% z Rodzaj studiów	12,1%	19,2%	24,1%	21,3%
Od 2501 do 3000 zł netto	Liczebność	8	34	62	104
	% z Rodzaj studiów	24,2%	14,8%	22,0%	19,1%
Od 3001 do 3500 zł netto	Liczebność	7	23	25	55
	% z Rodzaj studiów	21,2%	10,0%	8,9%	10,1%
Od 3501 do 4000 zł netto	Liczebność	3	20	23	46
	% z Rodzaj studiów	9,1%	8,7%	8,2%	8,5%
4001 zł netto i więcej	Liczebność	2	22	20	44
	% z Rodzaj studiów	6,1%	9,6%	7,1%	8,1%
Odmowa odpowiedzi	Liczebność	3	25	32	60
	% z Rodzaj studiów	9,1%	10,9%	11,3%	11,0%

Tabela 37 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich pracujący najemnie ze względu na osiągnięte zarobki.

Absolwentów, którzy podjęli pracę najemną zapytano o wysokość ich przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia netto. Jedenaście procent respondentów odmówiło podania tej informacji (spadek o 3,9 p.p.), przy czym odsetek odmów nie jest zależny od rodzaju studiów. Wśród absolwentów studiów I stopnia najczęściej wskazywanym przedziałem dochodów jest od 1 801 do 2 100 PLN, dla porównania wśród absolwentów studiów II stopnia jest to przedział od 2 101 do 2 500 PLN. Wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich, najczęściej wskazywanym przedziałem dochodów jest przedział od 2 501 do 3 000 PLN. Wśród absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2016/2017 deklarujących osiągnięcie dochodów powyżej 3 000 PLN znalazło się 36,4% absolwent jednolitych studiów magisterskich, 28,4% absolwentów studiów I stopnia oraz 24,1% absolwentów studiów II stopnia. Na zarobki poniżej 1 800 PLN wskazało łącznie 6,1% respondentów, w tym 15,2% absolwentów studiów jednolitych magisterskich, 6,1% absolwentów studiów I stopnia oraz 5,0% absolwentów studiów II stopnia. Z uwagi na konieczność dostosowania przedziałów

dochodu do sytuacji na rynku pracy i realiów w obecnej edycji badania zastosowano inne (wyższe) przedziały dochodu, przez co porównanie do wyników z roku poprzedniego nie jest możliwe.

Wśród absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2016/2017 odsetek osób planujących założenie własnej działalności gospodarczej jest nieznacznie wyższy niż w ubiegłorocznej edycji badania i wynosi 7,7% respondentów (2018 – 5,1%, 2017 - 4,3%, 2016 - 6,3%). W ciągu najbliższego roku przedsiębiorcami planuje zostać 5,3% absolwentów studiów II stopnia (wzrost o 0,2 p.p.), 9,2% absolwentów studiów I stopnia (wzrost o 5,2 p.p.) i 18,2% absolwentów jednolitych studiów magisterskich (wzrost o 4,3 p.p.). W dalszym ciągu zdecydowana większość respondentów (71,5%) nie planuje zakładania własnej działalności gospodarczej, a 20,8% ankietowanych nie podjęło jeszcze ostatecznej decyzji. Co ciekawe, w stosunku do poprzedniej edycji badania zmianie uległ odsetek zwolenników (wzrost) i przeciwników (spadek) założenia własnej działalności gospodarczej, natomiast odsetek osób niezdecydowanych pozostał na dokładnie tym samym poziomie.

Czy w ciągu najbliższego roku zamierza Pan(i) założyć własną działalność gospodarczą?		Rodzaj studiów			
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Tak	Liczebność	6	21	15	42
	% z Rodzaj studiów	18,2%	9,2%	5,3%	7,7%
Nie	Liczebność	22	163	203	388
	% z Rodzaj studiów	66,7%	71,2%	72,2%	71,5%
Nie wiem	Liczebność	5	45	63	113
	% z Rodzaj studiów	15,2%	19,7%	22,4%	20,8%

Tabela 38 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich pracujący najemnie ze względu na plany założenia działalności gospodarczej.

5.8 Informacje o absolwentach prowadzących działalność gospodarczą

W ramach badania losów zawodowych absolwentów zadano szereg pytań pozwalających lepiej poznać specyfikę prowadzenia własnych firm przez absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego. Należy zauważyć, że osób będących po ponad roku od zakończeniu studiów

przedsiębiorcami było relatywnie niewiele – łącznie jedynie 41 absolwentów (6,4%) rocznika 2016/2017 prowadziło własny biznes (w poprzednim badaniu było to 5,8%). W gronie tym znalazło się 3 absolwentów jednolitych studiów magisterskich, 18 absolwentów studiów I stopnia oraz 20 absolwentów studiów II stopnia. Analizując wyniki opisujące aktywność absolwentów prowadzących własną działalność gospodarczą należy pamiętać o bardzo niewielkiej liczebności próby badawczej i traktować przedstawione wyniki poglądowo nie próbując na ich podstawie wyciągać wniosków natury ogólnej. Warto zauważyć, że na przestrzeni ostatnich lat odsetek respondentów prowadzących własną działalność gospodarczą nieustannie rośnie – w badaniu rocznika 2014/2015 wynosił 3,3%, w badaniu rocznika 2015/2016 było to 5,8%, zaś obecnie jest to 6,4%, co oznacza, że w ciągu trzech lat odsetek ten niemal się podwoił.

	Jaki jest Pana(i) obecny status zawodowy?			
	Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia (licencjat)	Studia II stopnia (magisterskie)	Ogółem
Założyłem działalność gospodarczą	1	15	21	37
Pracuję najemnie i prowadzę własną działalność	2	2	0	4
Studiuję i prowadzę działalność gospodarczą	0	1	0	1
Ogółem	3	18	21	42

Tabela 39 Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego prowadzący działalność gospodarczą ze względu na ukończony rodzaj studiów oraz łączenie działalności gospodarczej z pracą najemną i studiami wyższymi.

Najwięcej absolwentów prowadzących własną działalność gospodarczą ukończyło kierunek *Fizjoterapia* (7 os.), *Informatyka* (5 os.), *Dietetyka* (4 os.) oraz *Pedagogika* (3 os.). Trzy z czterech wymienionych kierunków studiów były obecne również na szczycie zestawienia w zeszłej edycji badania, zatem widoczna jest korelacja pomiędzy ukończonym kierunkiem kształcenia, a skłonnością do zakładania własnej działalności gospodarczej.

	Jaki jest Pana(i) obecny status zawodowy?			
	Założyłem działalność gospodarczą	Pracuję najemnie i prowadzę działalność	Studiuje i prowadzę działalność	Ogółem
Fizjoterapia	6	1	0	7
Informatyka	5	0	0	5
Dietetyka	4	0	0	4
Pedagogika	3	0	0	3
Filologia Angielska	2	0	0	2
Inżynieria materiałowa	1	1	0	2
Położnictwo	1	0	1	2
Prawo	1	1	0	2
Technologia Żywności i Żywienia Człowieka	2	0	0	2
Turystyka i Rekreacja	2	0	0	2
Wychowanie Fizyczne	2	0	0	2
Administracja	1	0	0	1
Architektura krajobrazu	1	0	0	1
Ekonomia	1	0	0	1
Filologia Rosyjska	1	0	0	1
Filozofia	1	0	0	1
Grafika	0	1	0	1
Kulturoznawstwo	1	0	0	1
Ratownictwo Medyczne	1	0	0	1
Rolnictwo	1	0	0	1
Ogółem	37	4	1	42

Tabela 40 Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego prowadzący działalność gospodarczą ze względu na ukończony kierunek studiów oraz łączenie działalności gospodarczej z pracą najemną i studiami wyższymi.

Na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej absolwenci najczęściej zdecydowali się już po zakończeniu studiów - 80,5% (spadek o 11,0 p.p.). Czterech respondentów tegorocznego badania (9,8%) rozpoczęło prowadzenia działalności gospodarczej przed rozpoczęciem nauki, zaś kolejne cztery osoby w trakcie trwania studiów. Warto zwrócić uwagę na fakt, że wszyscy z absolwentów jednolitych studiach magisterskich rozpoczęli własną działalność gospodarczą po zakończeniu edukacji, odmiennie jest pozostałych grupach wyodrębnionych ze względu na rodzaj studiów.

W jakim momencie założył Pan działalność gospodarczą?		Rodzaj studiów			
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
W trakcie studiów	Liczebność	0	1	3	4
	% z Rodzaj studiów	0,0%	5,6%	15,0%	9,8%
Podczas studiów	Liczebność	0	2	2	4
	% z Rodzaj studiów	0,0%	11,1%	10,0%	9,8%
Po zakończeniu studiów	Liczebność	3	15	15	33
	% z Rodzaj studiów	100,0%	83,3%	75,0%	80,5%
Ogółem	Liczebność	3	18	20	41
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabela 41 Moment założenia działalności gospodarczej w zależności od rodzaju studiów

Podobnie jak w poprzednich edycjach badania, wśród absolwentów prowadzących działalność gospodarczą licznějšíą grupą są ci, których aktywność biznesowa ma związek z uzyskanym wykształceniem. Analizując odpowiedzi ogółem należy zauważyć, że 22,0% respondentów prowadzi działalność zupełnie nie związaną z ukończonym kierunkiem studiów. W stosunku do badań rocznika 2015/2016 jest to spadek o 7,8 p.p. Na częściowy związek prowadzonej działalności z kierunkiem studiów wskazało 19,5% uczestników badania (spadek o 1,8 p.p.), a 51,2% zadeklarowało ścisły związek pomiędzy wykształceniem, a rodzajem prowadzonej działalności gospodarczej (wzrost o 6,5 p.p.). Troje respondentów (7,3%) nie było w stanie ocenić stopnia w jakim ich działalność gospodarcza jest związana z wykształceniem. Na pytanie o związek pomiędzy prowadzoną działalnością, a posiadanym wykształceniem odpowiadało łącznie 41 osób, dlatego na podstawie uzyskanych danych nie należy wyciągać wniosków natury ogólnej.

Czy działalność Pana(i) firmy jest związana z kierunkiem studiów, który Pan(i) ukończył(a)?		Rodzaj studiów			
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Całkowicie	Liczebność	0	12	9	21
	% z Rodzaj studiów	0,0%	66,7%	45,0%	51,2%
Częściowo	Liczebność	2	1	5	8
	% z Rodzaj studiów	66,7%	5,6%	25,0%	19,5%
Wcale	Liczebność	1	4	4	9
	% z Rodzaj studiów	33,3%	22,2%	20,0%	22,0%
Trudno powiedzieć	Liczebność	0	1	2	3
	% z Rodzaj studiów	0,0%	5,6%	10,0%	7,3%
Ogółem	Liczebność	3	18	20	41
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabela 42 Powiązanie kierunku studiów ukończonego przez absolwentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich z prowadzoną przez nich działalnością gospodarczą.

W przypadku absolwentów rocznika 2016/2017 własną działalność gospodarczą prowadzi 41 osób, które odpowiadały na pytanie o branżę, w której działa firma. Wyraźną zgodność ukończonego kierunku studiów z prowadzoną działalnością gospodarczą można zaobserwować w przypadku absolwentów kierunków związanych ze zdrowiem oraz prawem. Działalność w branży *Medycyna, Opieka zdrowotna, Zdrowie* prowadzili jedynie absolwenci *Fizjoterapii* (5 os.), *Dietetyki* (3 os.) *Położnictwa* (2 os) oraz kierunków *Technologia Żywności i Żywienia Człowieka* i *Ratownictwo medyczne* (po 1 os.). W branży *IT* firmy prowadzą cztery osoby, które ukończyły kierunek *Informatyka*. W przypadku absolwentów pozostałych kierunków studiów, związek pomiędzy prowadzoną działalnością gospodarczą, a wykształceniem wydaje się dużo mniej ścisły, jednak na podstawie tak skąpych danych nie sposób jednoznacznie potwierdzić takiej hipotezy.

Czterdziestu jeden respondentów prowadzących własną działalność gospodarczą wskazało łącznie 97 powodów założenia własnej firmy. W obecnej edycji badania każdy z respondentów wymienił średnio 2,37 powodu założenia firmy, w dwóch poprzednich edycjach badania wskaźnik ten wynosił odpowiednio 2,19 i 2,26, a zatem respondenci znajdują/ wskazują więcej powodów, dla których założyli działalność gospodarczą. Najczęściej wskazywanymi powodami podjęcia własnej działalności gospodarczej jest podobnie jak przed rokiem *chęć pracy na*

swoim oraz (58,5%, wzrost o 7,5 p.p.), oraz ex aequo *możliwość zrealizowania własnych pomysłów* (58,5%, wzrost o 13,9 p.p.). Kolejnymi powodami założenia działalności gospodarczej są *możliwość samodzielnego planowania pracy* (48,8%, wzrost o 10,5 p.p.), *trudność ze znalezieniem pracy* (22,0%, wzrost o 2,8 p.p.), *była to konieczność* (19,5%, spadek o 10,3 p.p.) oraz *chęć pogodzenia życia prywatnego z zawodowym* (17,1%, wzrost o 10,7 p.p.). Pozostałe powody wskazało mniej niż 10% respondentów. Podsumowując, poza najważniejszym powodem, czyli *chęcią pracy na swoim*, motywy założenia własnej działalności gospodarczej uległy dużym zmianom. Kolejny rok z rzędu obserwujemy, że ważniejsze stały się własne aspiracje i oczekiwania absolwentów, a wyraźnie mniej istotna sytuacja na rynku pracy.

Powody założenia działalności	Rodzaj studiów			
	Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Chęć pracy na swoim	100,0%	38,9%	70,0%	58,5%
Możliwość zrealizowania swoich własnych pomysłów	66,7%	55,6%	60,0%	58,5%
Możliwość samodzielnego planowania pracy	33,3%	44,4%	55,0%	48,8%
Trudności ze znalezieniem pracy	33,3%	5,6%	35,0%	22,0%
Była to konieczność	33,3%	27,8%	10,0%	19,5%
Chęć pogodzenia życia prywatnego z zawodowym	33,3%	16,7%	15,0%	17,1%
Pozytywne przykłady prowadzenia działalności w rodzinie	0,0%	5,6%	5,0%	4,9%
Pozytywne przykłady prowadzenia działalności wśród znajomych	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Coś innego	0,0%	11,1%	5,0%	7,3%

Tabela 43 Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego prowadzący działalność gospodarczą ze względu na przyczyny założenia firmy.

Nieco ponad 70% firm zakładanych przez absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2016/2017 ma swoją siedzibę na podkarpaciu. Wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich, na założenie własnej firmy zdecydowały się tylko trzy osoby, z których dwie założyły działalność w województwie podkarpackim, a jedna poza terenem podkarpacia. Należy zauważyć, że w poprzedniej edycji badania odsetek absolwentów zakładających własne firmy na terenie podkarpacia wyniósł 74,5% a dwa lata temu 84,2%, a zatem mamy do czynienia z spadkiem o ponad 13 p.p., jednak należy pamiętać, że operujemy na relatywnie niewielkich liczebnościach, a zatem dopuszczalny błąd statystyczny jest spory.

Czy firma, którą Pan(i) założył(a) znajduje się na Podkarpaciu?		Rodzaj studiów			
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Tak	Liczebność	2	14	13	29
	% z Rodzaj studiów	66,7%	77,8%	65,0%	70,7%
Nie	Liczebność	1	4	7	12
	% z Rodzaj studiów	33,3%	22,2%	35,0%	29,3%
Ogółem	Liczebność	3	18	20	41
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabela 44 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich według lokalizacji własnej działalności gospodarczej.

Spośród 12 firm założonych przez absolwentów badanego rocznika studiów poza podkarpaciem, 4 działają na terenie lubelszczyzny, 2 funkcjonują na terenie sąsiadującego województwa małopolskiego, a po 1 w województwach mazowieckim i świętokrzyskim. Trzy spośród prowadzonych przez absolwentów rocznika 2016/2017 firm prowadzą działalność poza granicami Polski.

W jakim województwie znajduje się firma, którą Pan założył?	Częstość	Procent ważnych
Lubelskie	4	33,3
Małopolskie	2	16,7
Lubuskie	1	8,3
Mazowieckie	1	8,3
Świętokrzyskie	1	8,3
Firma znajduje się za granicą	3	25,0
Ogółem	12	100,0%

Tabela 45 Miejsca w których zlokalizowane są firmy założone przez absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2016/2017.

Ze wsparcia finansowego na rozpoczęcie działalności gospodarczej skorzystało 36,6% uczestników badania (15 os.), co stanowi minimalny spadek w stosunku do badań ubiegłorocznych (o 1,7 p.p.). Absolwenci zdecydowanie chętnie korzystali ze wsparcia instytucjonalnego (93,3%) sięgając zarówno po środki z Urzędu Pracy (53,3%, 8 os.), jak również po fundusze z Unii Europejskiej (40,0%, 6 os.). Dla jednego z respondentów źródłem sfinansowania rozpoczęcia działalności gospodarczej była rodzina (6,7%, 1 os.).

Czy podczas zakładania firmy korzystał Pan(i) ze wsparcia finansowego?		Rodzaj studiów			
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Tak	Liczebność	1	7	7	15
	% z Rodzaj studiów	33,3%	38,9%	35,0%	36,6%
Nie	Liczebność	2	11	13	26
	% z Rodzaj studiów	66,7%	61,1%	65,0%	63,4%
Ogółem	Liczebność	3	18	20	41
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabela 46 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich prowadzący działalność gospodarczą ze względu na korzystanie ze wsparcia finansowego przy zakładaniu firmy.

Absolwenci prowadzący działalność gospodarczą zostali poproszeni o określenie poziomu swoich miesięcznych dochodów. Najczęściej wskazywanym przedziałem dochodów był przedział powyżej 4 001 PLN (najwyższy). Taką odpowiedź wskazało 39,0% respondentów (wzrost o 9,2 p.p.). Kolejnym najczęściej wskazywanym przedziałem był przedział od 2 501 do 3 000 PLN, na który wskazało 9,8% respondentów (4 os.). Na dwa najniższe przedziały dochodu (poniżej 2500 PLN netto) wskazało łącznie 6 osób (10,4%). W porównaniu do poprzedniej edycji badania spadł odsetek odmów odpowiedzi. W obecnej edycji badania, odpowiedzi odmówiło 26,8% (11 os.), a w poprzednim roku było to aż 42,6% respondentów. Wysoki, obejmujący ¼ odpowiadających na to pytanie odsetek odmów ujawnienia dochodu z działalności ma negatywny wpływ na jakość i prawdziwość wyników badania. Można przypuszczać, że część z odmów jest motywowana strachem przed służbami i administracją skarbową. Może to być spowodowane zarówno nielegalnym ukrywaniem przez absolwentów części przychodów osiągniętych z działalności gospodarczej jak i brakiem zaufania do poufności danych ankietowych i/lub instytucji państwa.

Jeśli jest to możliwe, proszę o wskazanie Pana(i) średniego miesięcznego zarobku z działalności gospodarczej		Rodzaj studiów			
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Poniżej 1 800 zł netto	Liczebność	0	1	2	3
	% z Rodzaj studiów	0,0%	5,6%	10,0%	7,3%
Od 2 101 do 2 500 zł netto	Liczebność	0	1	2	3
	% z Rodzaj studiów	0,0%	5,6%	10,0%	7,3%
Od 2 501 do 3 000 zł netto	Liczebność	0	1	3	4
	% z Rodzaj studiów	0,0%	5,6%	15,0%	9,8%
Od 3 001 do 3 500 zł netto	Liczebność	1	1	1	3
	% z Rodzaj studiów	33,3%	5,6%	5,0%	7,3%
Od 3 501 do 4 000 zł netto	Liczebność	0	1	0	1
	% z Rodzaj studiów	0,0%	5,6%	0,0%	2,4%
4 001 zł netto i więcej	Liczebność	1	8	7	16
	% z Rodzaj studiów	33,3%	44,4%	35,0%	39,0%
Odmowa odpowiedzi	Liczebność	1	5	5	11
	% z Rodzaj studiów	33,3%	27,8%	25,0%	26,8%
Ogółem	Liczebność	3	18	20	41
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabela 47 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich według poziomu zarobków uzyskiwanych z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

5.9 Informacje o absolwentach pozostających bez pracy

Spośród wszystkich biorących udział w badaniu 657 absolwentów rocznika 2016/2017 bez pracy pozostaje 68 osób. Spośród nich bycie osobą bezrobotną zadeklarowało 60 respondentów, co odpowiada stopie bezrobocia wynoszącej 9,1% (spadek o 1,7 p.p w porównaniu do poprzedniej edycji badania). Oznacza to niewielką poprawę sytuacji absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego na rynku pracy. Warto zauważyć, że stopa bezrobocia zanotowana w badaniu realizowanym dwa lata wcześniej wynosiła 11,4%, zaś przed trzema laty aż 18,4%. Odsetek osób nieaktywnych zawodowo, a więc należących do kategorii *bezrobotnych oraz nie pracujących ze względu na kontynuację nauki*, wyniósł 10,3%, co w stosunku do zeszłego roku jest spadkiem o 2,2 p.p. Biorąc pod uwagę rodzaj studiów,

najwyższy odsetek absolwentów pozostających bez pracy było wśród absolwentów studiów I stopnia (12,4%), następnie studiów II stopnia (9,4%). Najniższą stopę bezrobocia zanotowano wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich (2,9%). Rodzaj ukończonych studiów różnicuje również długość pozostawania bez pracy. Jedyne bezrobotny absolwent jednolitych studiów magisterskich pozostaje bez pracy poniżej 1 miesiąca. Wśród absolwentów studiów I stopnia, bez zatrudnienia *więcej niż rok* była ponad $\frac{1}{3}$ respondentów, natomiast w przypadku studiów II stopnia była to 44,4% badanych. Analizując długość pozostawania bez pracy, można wyróżnić dwa zdecydowanie najczęściej wskazywane przedziały, są to *od 2 do 6 miesięcy* z 33,3% wskazań i *więcej niż rok* z 40,0% udziałem. Warto zauważyć, że w stosunku do badania rocznika 2015/2016 średni czas pozostawania bez pracy nie zmienił się, co potwierdza dobrą pozycję absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego na rynku pracy.

Jak długo pozostaje Pan(i) bez zatrudnienia?		Rodzaj studiów			
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Do 1 miesiąca	Liczebność	1	5	2	8
	% z Rodzaj studiów	100,0%	15,6%	7,4%	13,3%
Od 2 do 6 miesięcy	Liczebność	0	13	7	20
	% z Rodzaj studiów	0,0%	40,6%	25,9%	33,3%
Od 7 do 9 miesięcy	Liczebność	0	0	3	3
	% z Rodzaj studiów	0,0%	0,0%	11,1%	5,0%
Od 10 do 12 miesięcy	Liczebność	0	2	3	5
	% z Rodzaj studiów	0,0%	6,3%	11,1%	8,3%
Więcej niż 1 rok	Liczebność	0	12	12	24
	% z Rodzaj studiów	0,0%	37,5%	44,4%	40,0%
Ogółem	Liczebność	1	32	27	60
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabela 48 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich pozostający bez zatrudnienia ze względu na czas pozostawania bez pracy.

Większość (68,3%) pozostających bez pracy absolwentów była zarejestrowana jako osoby bezrobotne we właściwym Urzędzie Pracy. W stosunku do zeszłego roku wskaźnik absolwentów zarejestrowanych w Urzędzie Pracy wzrósł o 4,7 p.p. Można zauważyć, że rodzaj ukończonych studiów ma niewielki wpływ na rejestrację bezrobotnych respondentów we właściwym Urzędzie Pracy. W przypadku studiów I stopnia odsetek zarejestrowanych w UP

jest wyższy (68,8%), zaś wśród absolwentów studiów II stopnia jest niższy (66,7%). Bezrobotnym jest tylko jeden absolwent jednolitych studiów magisterskich i jest on zarejestrowany w odpowiednim Urzędzie Pracy.

Czy jest Pan(i) zarejestrowany(a) we właściwym urzędzie pracy jako osoba bezrobotna?		Rodzaj studiów			
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Tak	Liczebność	1	22	18	41
	% z Rodzaj studiów	100,0%	68,8%	66,7%	68,3%
Nie	Liczebność	0	10	9	19
	% z Rodzaj studiów	0,0%	31,3%	33,3%	31,7%
Ogółem	Liczebność	1	32	27	60
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabela 49 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich pozostający bez zatrudnienia ze względu na rejestrację we właściwym urzędzie pracy.

W badaniu po ponad roku od zakończenia studiów zdecydowana większość obecnie bezrobotnych respondentów (80,0%) zadeklarowało, że od czasu zakończenia edukacji pracowała zawodowo. Wskaźnik ten jest niższy o 8,6 p.p. niż zanotowany w ubiegłorocznej edycji badania. Po zakończeniu studiów pracę podejmował jedyny bezrobotny absolwent jednolitych studiów magisterskich, 77,2% absolwentów studiów II stopnia oraz 81,3% absolwentów studiów I stopnia.

Czy po ukończeniu studiów podejmował(a) Pan(i) pracę?		Rodzaj studiów			
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Tak	Liczebność	1	26	21	48
	% z Rodzaj studiów	100,0%	81,3%	77,8%	80,0%
Nie	Liczebność	0	6	6	12
	% z Rodzaj studiów	0,0%	18,8%	22,2%	20,0%
Ogółem	Liczebność	1	32	27	60
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabela 50 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich pozostający bez zatrudnienia ze względu na podejmowanie pracy po zakończeniu studiów.

Bezrobotnych respondentów deklarujących, że po zakończeniu studiów podejmowali pracę poproszono o wskazanie liczby miejsc, w których dotychczas pracowali. Połowa z nich pracowała u jednego pracodawcy, a kolejne 31,3% pracowała u nie więcej niż 2 pracodawców.

Więcej niż dwa miejsca pracy zadeklarowało łącznie 18,8% respondentów, z których 14,6% pracowało u trzech, a jedynie 4,2% u czterech lub więcej pracodawców. Porównując obecne dane z wynikami uzyskanymi wśród absolwentów rocznika 2015/2016 można zauważyć spadek odsetka respondentów pracujących w trzech lub większej ilości miejsc pracy, a wzrost odsetka respondentów pracujących u jednego lub maksymalnie dwóch pracodawców. Świadczyć to może o stabilizacji rynku pracy i mniejszej skłonności pracowników do częstej zmiany pracodawcy.

W ilu miejscach pracy Pan(i) pracował(a) po ukończeniu studiów do tej pory?		Rodzaj studiów			
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
W jednym miejscu pracy	Liczebność	1	10	13	24
	% z Rodzaj studiów	100,0%	38,5%	61,9%	50,0%
W dwóch miejscach pracy	Liczebność	0	11	4	15
	% z Rodzaj studiów	0,0%	42,3%	19,0%	31,3%
W trzech miejscach pracy	Liczebność	0	3	4	7
	% z Rodzaj studiów	0,0%	11,5%	19,0%	14,6%
W czterech miejscach pracy i więcej	Liczebność	0	2	0	2
	% z Rodzaj studiów	0,0%	7,7%	0,0%	4,2%
Ogółem	Liczebność	1	26	21	48
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabela 51 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich pozostający bez zatrudnienia ze względu na dotychczasową liczbę miejsc pracy.

Na 60 bezrobotnych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego plan założenia własnej działalności gospodarczej w ciągu najbliższego roku miały jedynie cztery osoby (6,7%). Również 60,0% ankietowanych zdecydowanie odrzuca taką możliwość, zaś 33,3% respondentów, pomimo że nie ma planów założenia własnej działalności gospodarczej, to również nie odrzuca kategorycznie takiej możliwości.

Czy w ciągu najbliższego roku zamierza Pan(i) założyć własną działalność gospodarczą?		Rodzaj studiów			
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Tak	Liczebność	1	1	2	4
	% z Rodzaj studiów	100,0%	3,1%	7,4%	6,7%
Nie	Liczebność	0	19	17	36
	% z Rodzaj studiów	0,0%	59,4%	63,0%	60,0%
Nie wiem	Liczebność	0	12	8	20
	% z Rodzaj studiów	0,0%	37,5%	29,6%	33,3%
Ogółem	Liczebność	1	32	27	60
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabela 52 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich pozostający bez zatrudnienia ze względu na plany założenia własnej działalności gospodarczej.

Wśród pozostających bez pracy absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego 76,7% deklaruje, że poszukuje pracy (wzrost, o 3,9 p.p.). Sytuacja ta jest częstsza wśród osób, które ukończyły jednolite studia magisterskie (100%, 1 os.) oraz studia I stopnia (81,3%), niż u absolwentów studiów II stopnia, wśród których pracy poszukuje 74,1% bezrobotnych. Niezależnie od rodzaju studiów odsetek osób poszukujących pracy wyraźnie wzrósł w porównaniu do poprzedniej edycji badania.

Czy aktualnie poszukuje Pan(i) pracy?		Rodzaj studiów			
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Tak	Liczebność	0	26	20	46
	% z Rodzaj studiów	0,0%	81,3%	74,1%	76,7%
Nie	Liczebność	1	6	7	14
	% z Rodzaj studiów	100,0%	18,8%	25,9%	23,3%
Ogółem	Liczebność	1	32	27	60
	% z Rodzaj studiów	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabela 53 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich pozostający bez zatrudnienia ze względu na poszukiwanie pracy w momencie realizacji badania.

Bezrobotni absolwenci nie poszukujący pracy zostali zapytani o powody swojego postępowania – 14 osób wskazało łącznie 18 powodów. Najczęstszym z powodów nie poszukiwania pracy był *nie ma pracy, która by mnie satysfakcjonowała* (12 os.), rzadziej wymieniano *z moim wykształceniem trudno jest zdobyć pracę* (3 os.), *brak doświadczenia*

zawodowego (2 os.). Jeden z uczestników badania wskazał, że *teraz ciężko jest znaleźć jakąkolwiek pracę*. Co ciekawe, w obecnej edycji badania żaden z uczestników nie wskazał najpopularniejszych w poprzednich latach powodów nieposzukiwania pracy, czyli *opieki nad dziećmi* oraz *bycie w ciąży*. Szczegółowy rozkład odpowiedzi na to pytanie przedstawia tabela poniżej.

Powody nie poszukiwania pracy	Rodzaj studiów			
	Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Nie ma pracy, która by mnie satysfakcjonowała	0	5	7	12
Z moim wykształceniem trudno jest zdobyć pracę	0	1	2	3
Brak mi doświadczenia zawodowego	0	1	1	2
Teraz ciężko jest znaleźć jakąkolwiek pracę	1	0	0	1
Nie podejmuję pracy ze względu na mój stan zdrowia	0	0	0	0
Jestem w ciąży	0	0	0	0
Opiekuję się dziećmi	0	0	0	0
Opiekuję się rodzicami lub inną osobą z rodziny	0	0	0	0
Ogółem	1	7 (n=6)	10 (n=7)	18 (n=14)

Tabela 54 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich pozostający bez zatrudnienia ze względu na powody braku aktywności w poszukiwaniu pracy. (n=14)

Poszukujących pracy absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego zapytano o rodzaje i częstotliwość działań podejmowanych w celu jej znalezienia. Największy odsetek osób poszukujących pracy podejmował działania zmierzające w tym kierunku *codziennie* (51,1%, spadek o 9,8 p.p.) lub *mniej niż trzy razy w tygodniu* (20,0%, wzrost o 1,3 p.p.). Działania zmierzające do znalezienia pracy *kilka razy w miesiącu* podejmowało 15,6% respondentów (wzrost o 1,5 p.p.). Po 6,7% bezrobotnych respondentów (po 3 os.) poszukiwało pracy *nie częściej niż raz w miesiącu*, lub *nie poszukiwało pracy w ostatnim miesiącu*. W porównaniu do poprzedniej edycji badania widoczna jest mniejsza dynamika działań zmierzających do znalezienia pracy.

Jak często w ostatnim miesiącu poszukiwał(a) Pan(i) samodzielnie pracy?		Rodzaj studiów			
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
codziennie	Liczebność	0	13	10	23
	% z Rodzaj studiów	0,0%	52,0%	50,0%	51,1%
mniej niż trzy razy w tygodniu	Liczebność	0	5	4	9
	% z Rodzaj studiów	0,0%	20,0%	20,0%	20,0%
kilka razy w miesiącu	Liczebność	0	4	3	7
	% z Rodzaj studiów	0,0%	16,0%	15,0%	15,6%
nie częściej niż raz w miesiącu	Liczebność	0	1	2	3
	% z Rodzaj studiów	0,0%	4,0%	10,0%	6,7%
w ostatnim miesiącu nie poszukiwałem samodzielnie pracy	Liczebność	0	2	1	3
	% z Rodzaj studiów	0,0%	8,0%	5,0%	6,7%
Ogółem	Liczebność	0	25	20	45
	% z Rodzaj studiów	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabela 55 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich pozostający bez zatrudnienia ze względu na częstotliwość poszukiwania pracy w ostatnim miesiącu.

Wśród poszukujących pracy absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego najmniej liczni (6,5%, spadek o 1,0 p.p.) byli respondenci sądzący, że uda im się znaleźć pracę w okresie *od 10 do 12 miesięcy*. Drugą najmniej liczną grupą są ex-aequo absolwenci uważający, że znalezienie nowej pracy zajmie im *od 7 do 9 miesięcy* oraz „optymiści” uważający, że znalezienie pracy zajmie im mniej niż miesiąc – na obie odpowiedzi wskazało po 6 osób, co odpowiada 13,0% udziałowi. Absolwentów - „pesymistów”, sądzących, że znalezienie pracy zajmie im *więcej niż 1 rok* jest 21,7% (10 os.) i należy zauważyć bardzo duży wzrost udziału tej grupy – w stosunku do zeszłorocznej edycji badania jest to 13,9 p.p. Podobnie jak w poprzednich edycjach badania najczęściej wskazywanym okresem niezbędnym do znalezienia nowego zajęcia był przedział od 2 do 6 miesięcy, wskazała go 45,7% poszukujących pracy absolwentów rocznika 2016/2017 (wzrost o 15,7 p.p.). W odniesieniu do czasu niezbędnego na znalezienie nowej pracy absolwenci jednolitych studiów magisterskich są nieco większymi optymistami niż absolwenci studiów I i II stopnia. Najwięcej czasu na znalezienie pracy potrzebują absolwenci studiów I stopnia – w grupie tej odsetek uważających, że znalezienie nowej pracy zajmie im ponad 7 miesięcy wynosi 45,0% (wzrost o 2,6 p.p.), podczas gdy wśród absolwentów studiów II stopnia jest to 41,3% (olbrzymi wzrost o 27,5 p.p.), zaś wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich 38,5% (w poprzedniej edycji badania nie było ani jednej takiej osoby).

Jak Pan(i) ocenia, ile czasu zajmie Panu(i) znalezienie pracy?		Rodzaj studiów			
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Do 1 miesiąca	Liczebność	0	4	2	6
	% z Rodzaj studiów	0,0%	15,4%	10,0%	13,0%
Od 2 do 6 miesięcy	Liczebność	0	12	9	21
	% z Rodzaj studiów	0,0%	46,2%	45,0%	45,7%
Od 7 do 9 miesięcy	Liczebność	0	4	2	6
	% z Rodzaj studiów	0,0%	15,4%	10,0%	13,0%
Od 10 do 12 miesięcy	Liczebność	0	1	2	3
	% z Rodzaj studiów	0,0%	3,8%	10,0%	6,5%
Więcej niż 1 rok	Liczebność	0	5	5	10
	% z Rodzaj studiów	0,0%	19,2%	25,0%	21,7%
Ogółem	Liczebność	0	26	20	46
	% z Rodzaj studiów	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabela 56 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich pozostający bez zatrudnienia ze względu na oczekiwaną długość poszukiwania pracy.

Podobnie jak w latach ubiegłych najczęściej wskazywanym sposobem na znalezienie pracy było *przeoglądanie ofert w Internecie*, na taki rodzaj aktywności wskazało 93,3% respondentów. Dużą popularnością cieszyło się również *logowanie się na portalach Internetowych i udostępnianie swojego CV*. Na ten rodzaj podejmowanych działań wskazało 62,2% respondentów. Trzecim najpopularniejszym sposobem poszukiwania pracy jest *korzystanie z pośrednictwa Urzędu Pracy* (55,6%). Niemal równie często wskazywanym sposobem poszukiwania pracy jest *zwracanie się do znajomych z prośbą o pomoc w znalezieniu pracy* (53,3%). Wśród szukających pracy absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego sporą popularnością cieszy się również *samodzielne dostarczanie CV do potencjalnych pracodawców* (46,7%). Nieco mniejszą popularnością cieszy się *zwracanie się do rodziny z prośbą o pomoc w znalezieniu pracy* (37,8%). Najmniej popularnymi sposobami poszukiwania pracy są *przeoglądanie ofert pracy w prasie* (28,9%) i *korzystanie z agencji pośrednictwa pracy* (22,2%). W porównaniu do poprzedniej edycji badania zmieniła się kolejność najpopularniejszych sposobów poszukiwania pracy. Na popularności zyskało *logowanie się na portalach Internetowych i udostępnianie swojego CV*, a wyraźnie straciło *samodzielne dostarczanie CV do potencjalnych pracodawców*.

Jakie działania podejmuje Pan(i) w celu znalezienia pracy?		Rodzaj studiów			
		Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Osobiście roznosić CV do różnych firm	Liczebność	0	14	7	21
	% z Rodzaj studiów	0,0%	56,0%	35,0%	46,7%
Przeglądać oferty pracy w Internecie	Liczebność	0	23	19	42
	% z Rodzaj studiów	0,0%	92,0%	95,0%	93,3%
Przeglądać oferty pracy w prasie	Liczebność	0	6	7	13
	% z Rodzaj studiów	0,0%	24,0%	35,0%	28,9%
Logować się na portalach internetowych i udostępniać swoje CV	Liczebność	0	15	13	28
	% z Rodzaj studiów	0,0%	60,0%	65,0%	62,2%
Zwracać się do znajomych z prośbą o pomoc w znalezieniu pracy	Liczebność	0	12	12	24
	% z Rodzaj studiów	0,0%	48,0%	60,0%	53,3%
Zwracać się do rodziny z prośbą o pomoc w znalezieniu pracy	Liczebność	0	9	8	17
	% z Rodzaj studiów	0,0%	36,0%	40,0%	37,8%
Korzystać z pośrednictwa pracy w urzędzie pracy	Liczebność	0	13	12	25
	% z Rodzaj studiów	0,0%	52,0%	60,0%	55,6%
Korzystać z usług firm pośredniczących w poszukiwaniu pracy	Liczebność	0	3	7	10
	% z Rodzaj studiów	0,0%	12,0%	35,0%	22,2%
Inne	Liczebność	0	0	1	1
	% z Rodzaj studiów	0,0%	0,0%	5,0%	2,2%

Tabela 57 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich pozostający bez zatrudnienia ze względu na planowane sposoby poszukiwania pracy.

6. SPIS TABEL

Tabela 1 Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego w roku akademickim 2016/2017 oraz uczestnicy II etapu badania losów zawodowych - w podziale na wydziały i typ studiów.	14
Tabela 2 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich ze względu na wiek.	17
Tabela 3 Wydział, na którym studiowali objęci badaniem absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich.....	17
Tabela 4 Kierunek studiów ukończony przez objętych badaniem absolwentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich (kolejność kierunków alfabetyczna).....	20
Tabela 5 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich ze względu na zamieszkiwane województwo.....	21
Tabela 6 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich ze względu na miejsce zamieszkania poza Polską.	22
Tabela 7 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich ze względu na status społeczno-zawodowy.	24
Tabela 8 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich ze względu na kontynuację nauki.	27
Tabela 9 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich według miejsca kontynuacji nauki.	28
Tabela 10 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich według kierunku, na którym kontynuują naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim.	28
Tabela 11 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich według rodzaju studiów na kierunku innym niż dotychczas ukończony.	29
Tabela 12 Nowy kierunek studiów podejmowanych na Uniwersytecie Rzeszowskim przez absolwentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich.	30
Tabela 13 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich ze względu na przyczyny kontynuowania studiów.	31
Tabela 14 Rozkład odpowiedzi na pytanie o powody wyboru ukończonego w roku 2017 kierunku studiów na UR.	32
Tabela 15 Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji poznawczych absolwentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich.	34

Tabela 16 Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji osobistych absolwentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich (w %).	35
Tabela 17 Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji społecznych absolwentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich (w %).	37
Tabela 18 Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji specjalistyczno-technicznych absolwentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich (w %).	39
Tabela 19 Ocena kształcenia na ukończonym kierunku i na Uniwersytecie Rzeszowskim w opinii absolwentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich, po roku od zakończenia studiów.	41
Tabela 20 Braki w programie studiów w opinii absolwentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich.	42
Tabela 21 Absolwenci studiów I stopnia ze względu na poszukiwanie pracy poza województwem podkarpackim.	44
Tabela 22 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich ze względu na podejmowanie pracy poza granicami kraju.	44
Tabela 23 Kraje, do których wyjeżdżali absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich.	46
Tabela 24 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich ze względu na plany wyjazdu zarobkowego za granicę.	47
Tabela 25 Kraje planowanej emigracji absolwentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich.	48
Tabela 26 Podnoszenie kwalifikacji przez absolwentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich.	49
Tabela 27 Działania podejmowane w celu podnoszenia kwalifikacji przez absolwentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich.	50
Tabela 28 Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego ze względu na status zawodowy oraz rodzaj studiów.	51
Tabela 29 Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego ze względu na status zawodowy oraz ukończony kierunek studiów.	53
Tabela 30 Absolwenci studiów jednolitych, I i II stopnia pracujący najemnie ze względu na liczbę dotychczasowych miejsc pracy.	54

Tabela 31 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich pracujący najemnie ze względu na czas poszukiwania pierwszej pracy.	55
Tabela 32 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich pracujący najemnie ze względu na rodzaj posiadanej umowy w obecnej pracy.	56
Tabela 33 Powiązanie kierunku studiów ukończonego przez absolwentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich z wykonywaną przez nich pracą.....	58
Tabela 34 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich według lokalizacji firmy, w której są zatrudnieni.	59
Tabela 35 Miejsce lokalizacji firm zatrudniających absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego pracujących poza województwem podkarpackim.	59
Tabela 36 Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego pracujący najemnie ze względu na branżę, w których są zatrudnieni.	61
Tabela 37 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich pracujący najemnie ze względu na osiągnięte zarobki.	63
Tabela 38 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich pracujący najemnie ze względu na plany założenia działalności gospodarczej.	64
Tabela 39 Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego prowadzący działalność gospodarczą ze względu na ukończony rodzaj studiów oraz łączenie działalności gospodarczej z pracą najemną i studiami wyższymi.....	65
Tabela 40 Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego prowadzący działalność gospodarczą ze względu na ukończony kierunek studiów oraz łączenie działalności gospodarczej z pracą najemną i studiami wyższymi.....	66
Tabela 41 Moment założenia działalności gospodarczej w zależności od rodzaju studiów	67
Tabela 42 Powiązanie kierunku studiów ukończonego przez absolwentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich z prowadzoną przez nich działalnością gospodarczą. 68	
Tabela 43 Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego prowadzący działalność gospodarczą ze względu na przyczyny założenia firmy.	69
Tabela 44 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich według lokalizacji własnej działalności gospodarczej.....	70
Tabela 45 Miejsca w których zlokalizowane są firmy założone przez absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2016/2017.	70

Tabela 46 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich prowadzący działalność gospodarczą ze względu na korzystanie ze wsparcia finansowego przy zakładaniu firmy.	71
Tabela 47 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich według poziomu zarobków uzyskiwanych z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.....	72
Tabela 48 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich pozostający bez zatrudnienia ze względu na czas pozostawania bez pracy.	73
Tabela 49 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich pozostający bez zatrudnienia ze względu na rejestrację we właściwym urzędzie pracy.	74
Tabela 50 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich pozostający bez zatrudnienia ze względu na podejmowanie pracy po zakończeniu studiów.	74
Tabela 51 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich pozostający bez zatrudnienia ze względu na dotychczasową liczbę miejsc pracy.	75
Tabela 52 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich pozostający bez zatrudnienia ze względu na plany założenia własnej działalności gospodarczej.	76
Tabela 53 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich pozostający bez zatrudnienia ze względu na poszukiwanie pracy w momencie realizacji badania.	76
Tabela 54 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich pozostający bez zatrudnienia ze względu na powody braku aktywności w poszukiwaniu pracy. (n=14)	77
Tabela 55 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich pozostający bez zatrudnienia ze względu na częstotliwość poszukiwania pracy w ostatnim miesiącu.	78
Tabela 56 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich pozostający bez zatrudnienia ze względu na oczekiwaną długość poszukiwania pracy.	79
Tabela 57 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich pozostający bez zatrudnienia ze względu na planowane sposoby poszukiwania pracy.	80

7. SPIS WYKRESÓW

Wykres 1 Porównanie struktury próby badawczej i populacji ze względu na rodzaj studiów.	15
Wykres 2 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich ze względu na płeć.	16
Wykres 3 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich ze względu na formę studiów.	18
Wykres 4 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich ze względu na kryterium miejsca zamieszkania.	20
Wykres 5 Rozkład odpowiedzi na pytanie: „Czy w perspektywie najbliższych 6 miesięcy planuje Pan(i) przyjazd do Polski na stałe?” ze względu na rodzaj studiów.	23
Wykres 6 Absolwenci rocznika 2016/2017 ze względu na status społeczno-zawodowy i rodzaj studiów.	26
Wykres 7 Absolwenci studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich pracujący najemnie ze względu na zajmowane stanowisko.	57